

JAARVERSLAG

2019

AAP

INHOUD

2019 in vogelvlucht 4

Voorwoord Raad van Toezicht 6

Bestuursverslag 7

Organisatie en personeel 16

Strategie 20

Blik op de toekomst 24

Verantwoording Raad van Toezicht 26

Verantwoordingsverklaring 28

Het financieel verslag 31

Samenwerkingstabel 34

Vermogens- en liquiditeitsbeleid bij Stichting AAP 38

Jaarrekening 41

Overige gegevens 72

Exploitatiebegroting 2020 75

Dit jaarverslag is zakelijk en cijfermatig van opzet. Voor meer achtergronden en beeldmateriaal verwijzen wij u graag naar het digitale jaarverslag op onze website www.aap.nl.

Alle dieren op de foto's in dit jaarverslag zijn door AAP opgevangen.

2019 IN VOGELVLUCHT

Dierenwelzijn staat nog altijd sterk onder druk. Veel exotische dieren leiden geen dierwaardig leven en menselijk handelen is daar vaak de oorzaak van. Bij AAP verbeteren wij op een duurzame manier het welzijn van deze uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren. Dit lukt ons door praktische opvang te combineren met wetgeving en beleid. Dweilen met de kraan dicht, noemen we dat.

MIJLPALEN VOOR DIERENWELZIJN

Een Europees verbod op wilde dieren in circussen komt steeds dichterbij. In 2019 werd in Schotland het verbod definitief, binnenkort zullen Engeland en Wales volgen. Ook in Spanje hebben vier nieuwe regio's én de hoofdstad Madrid een verbod ingevoerd.

Ook rond het invoeren van de positieflijst en het tegengaan van illegale handel zijn in 2019 weer stappen gemaakt, zowel nationaal als internationaal. [Zie pagina 10.](#)

EEN NIEUW THUIS

De meeste dieren blijven tijdelijk bij AAP. We zoeken een geschikt, permanent onderkomen voor ze, waardoor er ook weer plek vrijkomt voor andere dieren die onze hulp hard nodig hebben. In 2019 werden 120 dieren herplaatst.

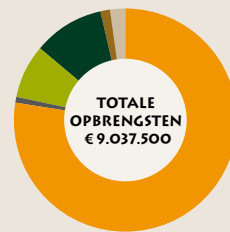
Op 31 december 2019 verbleven er in totaal 634 AAP-dieren bij 110 verschillende herplaatspartners. Zo kregen dwergmeerkatten Lucas en Wyse een nieuw onderkomen in de Apenheul en chimpansees Koko, Mimmi, Hiasl en Rosi verhuisden naar Skopje Zoo in Macedonië.

[Zie pagina 12.](#)

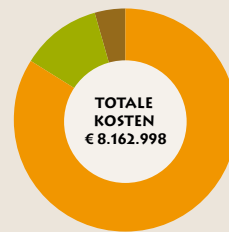
ONZE ACHTERBAN

Donateurs: 48.758

[Zie pagina 12.](#)

Particulieren
€ 7.005.809
Bedrijven
€ 80.923
Loterijorganisaties
€ 716.541
Subsidies van overheden
€ 932.164
Andere organisaties zonder winststreven
€ 109.875
Overige
€ 192.188

Besteed aan doelstellingen
€ 6.861.441
Wervingskosten
€ 952.397
Beheer en administratie
€ 349.160

GERED

AAP heeft in 2019 in totaal 99 dieren opgevangen, 1 daarvan kwam terug van het herplaatsadres. Net als vorig jaar is er een lagere uitstroom van dieren, waardoor het aantal reddingen lager ligt dan eerdere jaren.

- 9 grote katachtigen
- 53 primaten
- 37 overige zoogdieren

[Zie pagina 12.](#)

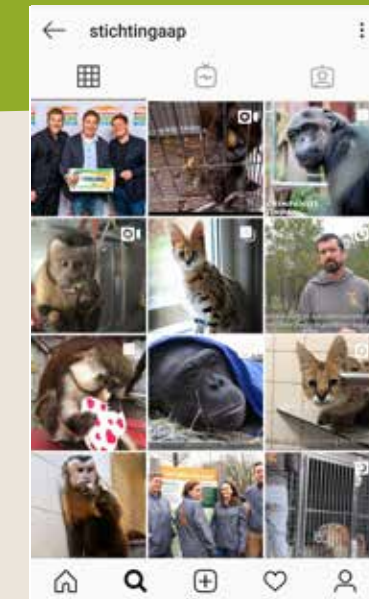
TAKE CARE

In 2019 verzorgde AAP gemiddeld 430 dieren. Op 31 december verbleven er 407 dieren in de opvang, waaronder Japanse makaak Hiroshi. Hij werd alleen achtergelaten in een verlaten dierentuin op Lanzarote. Hiroshi was erg mager en half kaal toen hij bij AAP kwam. Gelukkig gaat het inmiddels beter met hem. Meer informatie over het aantal dieren bij AAP vindt u [pagina 11.](#)

ONDERTUSSEN IN PRIMADOMUS...

Op 31 december 2019 verbleven er 112 dieren in Primadomus, o.a. tijgers Diva en Patou die een verleden hebben in de filmindustrie. In een Franse filmstudio werden ze ingezet voor allerlei scènes.

[Zie pagina 12 en 15.](#)

ONLINE

Onze belangrijkste social mediakanalen zijn Facebook, Instagram, Twitter en YouTube. Instagram had dit jaar de grootste relatieve groei, maar ook de andere kanalen zijn gegroeid qua bereik en aantal volgers. [Zie pagina 14.](#)

IN DE MEDIA

In 2019 is AAP geregeld in het nieuws geweest. De berichtgeving ging onder meer over de succesvolle actie voor de Limburgse wasberen en over de redding van de circustijgers die in Polen werden aangetroffen. [Zie pagina 14.](#)

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT

In de afgelopen jaren heeft AAP haar rol te midden van vele andere organisaties bepaald door het praktische deel van de problematiek aan te pakken (het opvangen en rehabiliteren van uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren in nood), maar ook zeker door de oorzaken van de dierenwelzijnsproblematiek aan te pakken. AAP zet zich in voor wetgevingstrajecten in binnen- en buitenland én Brussel. De focus ligt met name op wet- en regelgeving rond huisdierenbezit, het gebruik van wilde dieren in entertainment en de illegale handel. Dit zijn thema's die ook in EU-verband veel impact zullen hebben en op de langere termijn veel goed doen voor het welzijn van dieren. De Raad van Toezicht van AAP juicht deze ontwikkeling toe.

Bij het kiezen van een duidelijke richting, hoort ook het besluit om zaken niet te doen als niet op voorhand vaststaat of de uitvoering ervan bijdraagt aan de beoogde impact. Dergelijke keuzes zijn - zowel intern als extern - lastig uit te leggen als het gaat om dieren die in hun welzijn worden aangetast, maar waarvoor geen duurzame oplossing in het verschiet ligt of waar het gaat om een probleemgebied waar AAP onvoldoende een bijdrage aan kan leveren. Zo besloot AAP in 2019 om een aantal grote katachtigen die in Polen ontdekt werden bij een fokker niet op te nemen, om een half jaar later wel een groep van vijf circustijgers op te vangen die in

Polen in beslag werden genomen. Doordat AAP met haar achterban een nauwe band onderhoudt, o.a. door het organiseren van donateurdagen, is ze tot dusverre in staat gebleken om dergelijk lastige dilemma's aan haar achterban uit te leggen.

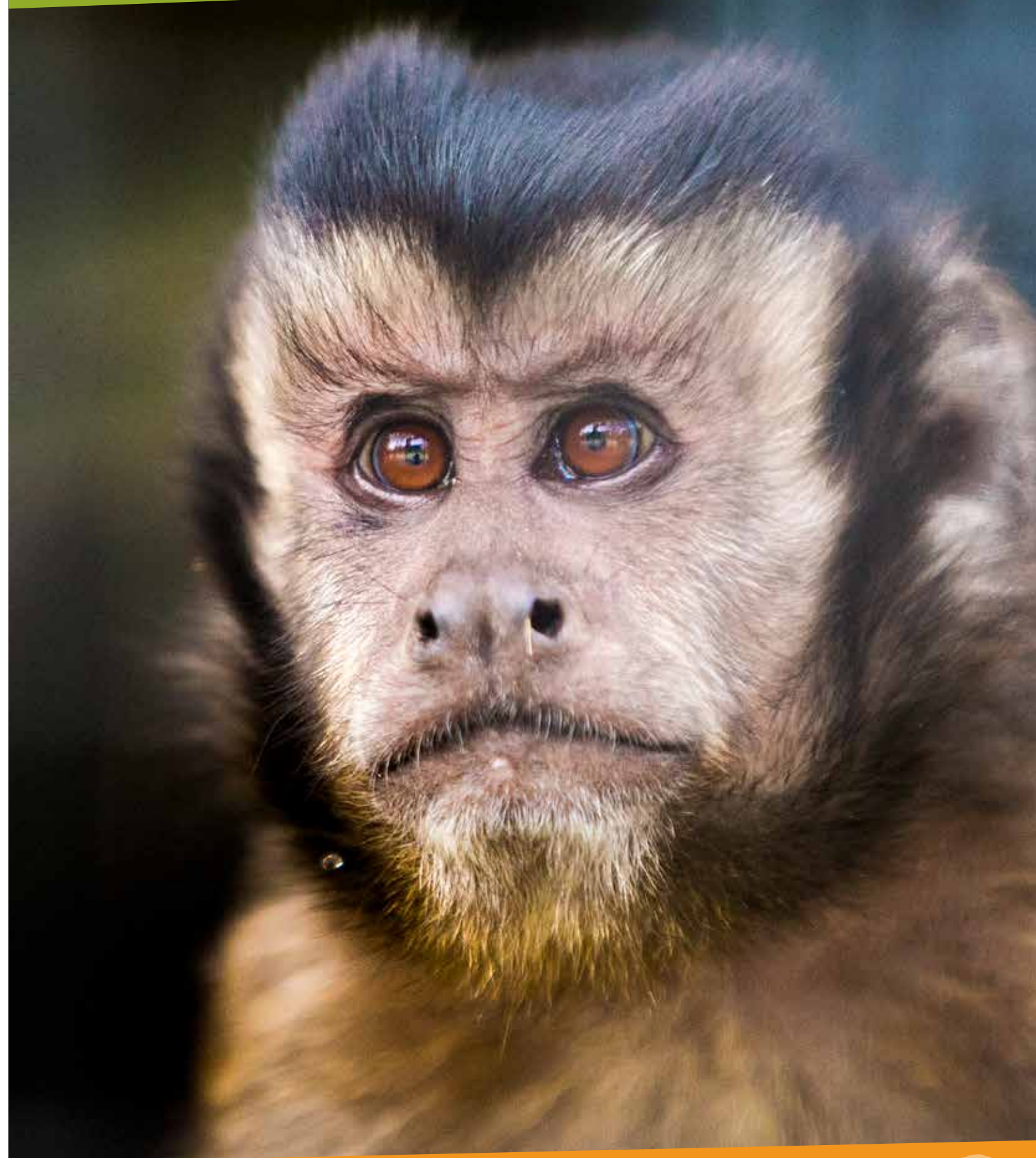
Een andere consequentie van het bepalen van richting is dat AAP steeds kritischer kijkt naar haar herplaatspartners. Dierentuinen die te veel opschuiven in de richting van entertainmentondernemingen passen niet bij het beleid van AAP. Een logisch gevolg is dat het aantal geschikte herplaatsadressen krimpt en AAP in 2018 en 2019 moeite had voldoende dieren uit te plaatsen. Dit effect was niet alleen voelbaar in Almere, ook in AAP Primadomus was de uitstroom beperkt.

Bij AAP zijn wij ons ten volle bewust van de verantwoording die we moeten afleggen aan de mensen die ons steunen. We vinden het belangrijk dat zij weten wat wij doen en waarom. In dit jaarverslag leest u over de activiteiten van AAP in 2019.

Almere, 30 maart 2020

Ed Nijpels, voorzitter Raad van Toezicht

BESTUURSVERSLAG

ONZE WERKWIJZE

Voorkomen is beter dan genezen. Dit principe vat de werkwijze van Stichting AAP perfect samen. De meerwaarde van de organisatie zit in de koppeling tussen praktische preventiegerichte hulp aan dieren (expertise) en het meer beleidsgerichte werk van Wetgeving & Beleid. Ook in 2019 bleek deze werkwijze zijn vruchten af te werpen. In binnen- en buitenland schoof AAP aan om mee te praten over wet- en regelgeving. Door onze kennis over eerder doorlopen wetgevingstrajecten kunnen we constructief meedenken over de borging ervan. De praktische kant van ons werk geeft ons inzicht in de omvang en aard van de dierenwelzijnsproblematiek.

EXTERNE ANALYSE

In ons internationale werkveld zien we dat de maatschappelijke en politieke bereidheid om dierenwelzijn te agenderen, toeneemt. De mening van het publiek is daarbij van groot belang. Desondanks blijven politieke processen qua inhoud en doorlooptijd onvoorspelbaar – in positief en negatief opzicht. Onze uitdaging daarin is

om met een lange horizon te werken en ons niet te snel te laten ontmoedigen. Maar soms ook om snel afwegingen te maken en op de juiste momenten kansen te grijpen die zich voordoen.

In de afgelopen jaren werd de non-profitsector geconfronteerd met een overheid die zich in toenemende mate richt op de sector. In 2019 was de blik vooral gericht op de wervingskanalen, bijvoorbeeld verscherpte eisen als het gaat om telemarketing en straatwerving, waardoor het steeds moeilijker wordt om het geld bij elkaar te krijgen om ons belangrijke werk te doen. We realiseren ons dat we het gesprek met de overheid vooral gezamenlijk aan moeten gaan en zijn blij met de initiatieven die Goede Doelen Nederland samen met ons ondernam.

De activiteiten om onze fondsenwerving te revitaliseren leverden onvoldoende resultaat op in 2019. De organisatie werkt aan een plan om de bestaande wervingskanalen te verbeteren door de wens van de donateur meer centraal te zetten. Een meer intensieve afstem-

ming met (een deel) van deze donateurs is dan ook van groot belang. Maar parallel aan dit spoor, gaat AAP ook op zoek naar alternatieve kanalen en markten.

Doordat we noodgedwongen in 2019 ook de bestaande samenwerking met onze recyclepartner moesten beëindigen en een nieuwe samenwerking moesten opbouwen, zagen we ook op dat vlak in 2019 geen groei en moesten we accepteren dat er vooralsnog geen batig saldo komt uit het inzamelprogramma.

GELEERDE LESSEN

- AAP heeft in voorgaande jaren veel ingezet op samenwerken en dankzij deze werkwijze een aantal dossiers in beweging gekregen. In 2019 leerden we eens te meer dat samenwerken ook een vorm van kwetsbaarheid met zich meebrengt. Leidend tot de volgende leerpunten:
- De snelheid van besluitvorming gaat veelal achteruit als afstemming met verschillende organisaties voorafgaand aan een beslissing noodzakelijk is. Deze viscositeitsdiscussie is in de organisatie uitgebreid besproken, zodat we ons bewust zijn van de gevolgen en ook de voor- en nadelen van een beoogde samenwerking beter in beeld krijgen.
- Daar waar bij de partner de focus verschuift, kan dit voor AAP grote gevolgen hebben. Zo werd AAP in 2019 geconfronteerd met een dergelijke verschuiving bij het International Fund for Animal Welfare (IFAW) van Noord-Afrika naar Oost-Afrika, waardoor onze samenwerking in het project Born to be Wild in Marokko vroeger eindigde dan gepland. Enerzijds iets dat hoort bij samenwerking, anderzijds een leerpunt om in met name strategisch belangrijke projecten minder afhankelijkheid van de samenwerkingspartner te creëren.
- De behoefte aan bedrijfsmatige vernieuwing en de transparante verslaglegging is voor AAP van groot belang. Deze behoeftes werden niet of veel minder herkend door onze voormalige recyclepartner, waardoor AAP op zoek moest naar een alternatief. Hierdoor hield AAP in 2019 (en een deel in 2020) geen netto opbrengst over aan het inzamelprogramma en het betekende voor AAP bovendien een grote tijdsinvestering.
- De opvangcapaciteit was in 2019 beperkt en dat zal in 2020 niet veranderen. Het zoeken naar een goede balans tussen hetgeen maximale welzijnsimpact heeft, een positieve bijdrage levert aan de duurzame aanpak van het probleem (wetgevingstraject) en wat veel publiciteit genereert, is niet altijd een-

voudig. Capaciteit vrijhouden voor een groep dieren en daarom een andere groep dieren weigeren is een lastig dilemma. Zeker als de dieren van de ene groep vervolgens niet komen en de dieren uit de andere groep inmiddels buiten bereik zijn geraakt.

- Met het verbreden van ons werk en het daarmee vergroten van onze impact, merken wij dat de complexiteit van de relatie met (internationale) stakeholders toeneemt. De delen van het werk van Stichting AAP waarmee verschillende stakeholdergroepen in aanraking komen, verschillen in perspectief en inhoud. De organisatie kan vanuit twee uiterste perspectieven worden bekeken: Wetgeving & Beleid enerzijds en Opvang & Rehabilitatie anderzijds. Alhoewel de kernboodschap (versterking door het samenbrengen van de twee activiteiten) gelijk is, kennen beide onderdelen een andere nuancering, nadruk en specifieke groep met stakeholders. Dit leidt tot belangrijke afwegingen in onze communicatiematrix (zie pagina 15) en (interne) besluitvorming in samenwerkingen.

- Het publiek wenst steeds meer betrokken te worden in belangrijke besluiten van de organisatie. Daar waar AAP in haar Fondsenwerving de wens van de klant meer centraal wil stellen, zal in toenemende mate bij het publiek gepolst worden wat onze donateurs vinden van ons beleid. De tools die dat mogelijk maken, worden verder ontwikkeld in 2020.
- Om de fondsenwerving van AAP weer structureel te laten groeien, zal de bereidheid om AAP te steunen ook moeten groeien. Nauwe samenwerking tussen Communicatie en Fondsenwerving en focus op de voor Fondsenwerving interessante doelgroepen, staan hoog op de agenda. Meer kennis van de, soms veranderende, doelgroep is hiervoor noodzakelijk.

TERUGBLIK PER AFDELING

Op deze pagina's leest u per afdeling de belangrijkste doelen en resultaten in 2019.

WETGEVING EN BELEID

De belangrijkste doelen voor 2019

- Nederland start met het implementeren van de positieflijst: niet behaald.
- Er komt een positieflijst in Luxemburg: behaald.
- Meer EU lidstaten en Spaanse regio's werken aan of implementeren een verbod van wilde dieren in het circus: behaald.
- Dialoog aangaan met de Europese Commissie voor richtlijnen en financiële steun voor opvangcentra: behaald.

2019 – Een Europees jaar

In 2019 wist AAP zich definitief te vestigen als belangrijke gesprekspartner van de Europese autoriteiten op het gebied van wilde dieren. Onze aanwezigheid in internationale en Europese media nam ook behoorlijk toe.

2019 was natuurlijk ook het jaar van de Europese verkiezingen. De nieuwe Europese Commissie en het nieuwe Europees Parlement zullen cruciaal zijn voor de toekomst van dierenwelzijn in Europa. Onze inzet tijdens de verkiezingscampagne werd beloond: 107 verkozen Euro-parlementariërs hebben zich gecommitteerd aan een

EU-positieflijst en een EU-verbod op wilde dieren in het circus. Ook stond de EU-positieflijst op de agenda van de werkgroep van Europarlementariërs die dierenwelzijn hoog in het vaandel hebben staan. Het onderwerp werd besproken tijdens een van de eerste vergaderingen in deze nieuwe EU-termijn.

Privébezit van exotische huisdieren – positieflijst

Na de negatieve uitspraak van de rechtbank over het beoordelingskader uit 2015, besloot het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2018 om een nieuw kader te maken. Dat moest voor de zomer klaar zijn, maar liep vertraging op. Ook kwam er voor het eind van het jaar geen definitieve methodiek met een conceptlijst, zoals door de minister was aangekondigd. Uiteindelijk werd de beoordelingssystematiek in januari 2020 gepubliceerd, maar dat was zonder conceptlijst. De conceptlijst wordt in het eerste kwartaal van 2021 verwacht. Dat er een behoorlijke diversiteit in verhandelde exotische zoogdiersoorten in Nederland bestaat, toonde AAP aan in het onderzoeksrapport 'Alive and Kicking'.

Ook in het buitenland gaan de ontwikkelingen rond de positieflijst door. Zo legde de regio Navarra in Spanje de positieflijst vast als wettelijk instrument. Het is de eerste regio in Spanje die dat doet. Verder ging Litouwen de eindfase van het wetgevingsproces in om de positieflijst in te voeren en in Estland kwamen gesprekken op gang over het reguleren van exotisch huisdierenbezit. In Finland vond een wetsvoorstel voor een positieflijst op het laatste moment geen doorgang meer, maar gelukkig is het ministerie wel van plan om het voorstel in de komende jaren te herintroduceren.

Wilde dieren in entertainment – circusverbod

Het einde aan wilde dieren in Europese circussen komt steeds dichterbij. Maar liefst 900.000 burgers hebben inmiddels onze petitie aan de Europese Unie getekend en tegelijkertijd boeken we vooruitgang in verschillende landen. In het Verenigd Koninkrijk werd het verbod op wilde dieren in het circus definitief in Schotland, binnenkort zullen Engeland en Wales volgen.

In Spanje hebben vier nieuwe regio's én de hoofdstad Madrid een verbod ingevoerd. Meer dan 75% van de Spaanse bevolking woont nu in een gemeente of regio die vrij is van wilde dieren in het circus.

Illegale handel

De manier waarop er in de Europese Unie wordt omgegaan met in beslag genomen dieren kan en moet beter. Nu wordt er inefficiënt gewerkt en dat draagt bij aan (onnodig) overvolle opvangcentra. Samen met de Europese Alliance of Rescue Centres en Sanctuaries (EARS) werkten we aan het rapport Breaking Point:

CIRCUSTIJGERS GERED VAN HORRORSTRANSPORT

Op de grens van Polen en Wit-Rusland werden tien circustijgers aangetroffen in een paardentrailer. De dieren waren er vreselijk aan toe, één was zelfs al overleden. De tijgers kwamen uit Italië en waren al meer dan een week onderweg in veel te kleine kooien. Onze herplaatspartner Poznan Zoo ving de dieren tijdelijk op. Bij aankomst dronken ze maar liefst veertig liter water.

Vier tijgers konden in Polen blijven, de tijgers Aqua, Sanson, Softi, Merida en Toph (zie foto) werden naar AAP Primadomus overgebracht.

"The European Wildlife Rescue Crisis", dat in een conferentie in het Europees Parlement werd gepresenteerd. Ook onze rol als oplossingspartner voor handhavingsautoriteiten werd erkend: de EU Enforcement Group bracht een bezoek aan AAP. Deze groep is een van de belangrijkste organen in de strijd tegen illegale handel binnen de Europese Unie en bestaat uit vertegenwoordigers van alle lidstaten, de Europese Commissie en Interpol. Ze hadden veel lof voor ons werk en de samenwerkingsmogelijkheden.

OPVANG EN REHABILITATIE

De belangrijkste doelen voor 2019

- Herplaatsen van 25% van de dieren die op 1 januari 2019 bij AAP aanwezig waren: behaald. We hebben 26% van de dieren herplaatst.

- Herplaatsen van 87 primaten: niet behaald. We hebben 78 primaten (inclusief 4 chimpansees) herplaatst, dat is 90% van de doelstelling. Het uitplaatsen van berberapen (meest voorkomende diersoort bij AAP) bleek een grotere uitdaging dan gedacht. We hebben een actieplan opgesteld, zodat we in 2020 meer berberapen kunnen uitplaatsen.
- Optimaal gebruikmaken van de opvangcapaciteit: niet behaald. We hebben 76% van de geplande bezetting gehaald. Dit komt doordat het plaatsen van dieren in grotere groepen langer duurde dan gepland en het aanpassen van het hekwerk op de Apeneilanden vertraging opleep.

AANTAL OPVANGAANVRAGEN (UIT HEEL EUROPA)		
Grote katachtigen	:	274
Mensapen	:	21
Primaten	:	604
Middelgrote zoogdieren	:	140
Kleine zoogdieren	:	117
Overige zoogdieren	:	47
Totaal	:	1.203

Hiervan kwamen in totaal 326 aanvragen vanuit de landen met een AAP-vestiging: 213 uit Nederland, 113 uit Spanje.

TOP 3 OPVANGAANVRAGEN PER DIERCATEGORIE		
Grote katachtigen:		
Tijgers	:	143
Leeuwen	:	125
Luipaarden	:	3

Primaten:		
Java-apen	:	226
Klauwaapjes	:	183
Berberapen	:	64

(Middel)grote zoogdieren:		
Wasberen	:	47
Kleine katachtigen	:	26
Otters	:	18

Kleine zoogdieren:		
Degoes	:	57
Diverse soorten uitheemse eekhoorns	:	26
Nertsen	:	9

TOP 3 LANDEN WAAR MEESTE AANVRAGEN VANDAAN KOMEN		
Grote katachtigen:		
Oekraïne	:	130
Spanje	:	46
Frankrijk	:	44

GEBOREN EN OVERLEDEN DIEREN

Dit jaar zijn er helaas ook dieren overleden. Het betrof vooral dieren die in zeer slechte conditie binnenkwamen of zeer oude dieren. Het ging om 15 primaten (inclusief 1 chimpansee) en 10 overige zoogdieren (inclusief 1 tijger). Dankzij een strikt anticonceptiebeleid zijn er in 2019 bij AAP geen dieren geboren.

HERPLAATSTE DIEREN

In 2019 werd voor 120 dieren (2 grote katachtigen, 4 chimpansees, 74 primaten en 40 overige zoogdieren) een nieuw onderkomen gevonden bij partnerorganisaties in binnen- en buitenland.

Op 31 december 2019 verbleven er in totaal 634 AAP-dieren bij 110 verschillende herplaatspartners wereldwijd.

FONDSENWERVING

De belangrijkste doelen voor 2019

- Implementatie donor journeys: eerste stappen gezet, inclusief inventarisatie benodigde technische tools.
- Inzamelprogramma mobieltjes en cartridges nieuwe invulling geven: gerealiseerd met nieuwe partner We-Collect.
- Uitbreiding adoptieprogramma: gerealiseerd met zowel nieuwe dieren als nieuwe adoptiedonateurs.

Donateurs

Zonder onze donateurs kunnen wij de dieren niet opvangen en verzorgen. Wij zijn dankbaar dat vele mensen ons ook in 2019 zo warm hebben gesteund! Een flink aantal mensen heeft ons in 2019 voor het eerst gesteund naar aanleiding van één van onze reddingsacties. Helaas hebben we ook van een groot aantal donateurs afscheid genomen.

Onze donateurs zijn veelal wat meer op leeftijd en zij geven vaak aan dat zij AAP niet langer financieel kunnen steunen. Doordat in 2019 onvoldoende personele capaciteit beschikbaar was om de aanwas van nieuwe donateurs op peil te houden, zagen we in 2019 ons bestand opnieuw netto kleiner worden. Eind 2019 werden wij verrast door onverwachte steun vanuit Polen bij de reddingsactie voor een aantal circustijgers (zie pagina 11). Naast het op de voet volgen van de reis van de tijgers en het doneren voor hun verzorging onderweg, blijven deze Poolse fans 'hun' tijger(s) met alle liefde steunen.

Inzamelprogramma

Ons inzamelprogramma voor mobiele telefoons en cartridges was aan vernieuwing toe. Deze hebben we gevonden bij onze nieuwe inzamelpartner We-Collect uit Grou. Gedurende het jaar zijn we druk geweest alle inzamelboxen bij de inzamelpunten te vernieuwen en de

inzamelaars mee te nemen in de vernieuwde invulling van ons programma. Door de aanloopkosten van het nieuwe programma zijn er nog geen inkomsten gerealiseerd. Deze verwachten wij in 2020 dankzij onze inzamelaars weer volop te genereren.

Ook bij het Air Miles-programma ervaren wij een daling in het aantal los gedoneerde Air Miles. De mensen die automatisch sparen voor AAP blijven dit trouw voortzetten.

Adoptieprogramma

Veel van onze donateurs nemen de stap om een dier te adopteren. Zij steunen onze dieren met een maandelijks bijdrage en krijgen specifieke updates over 'hun' adoptiedier. Adoptieouders kunnen voor de duur van een jaar kennismaken met het adoptieprogramma, velen verbinden zich daarna voor onbepaalde tijd aan 'hun' dier.

Donor journeys

Nieuwe systemen en nieuwe technieken maken het gemakkelijker om donateurs van gepaste informatie te voorzien. De 'one size fits all-aanpak' behoort tot het verleden. Door beter te kunnen meten en analyseren welke

informatie onze donateurs waarderen, kunnen we hen met behulp van zogeheten 'donor journeys' beter voorzien van deze informatie. Zo kunnen we ook het informatiekanaal en de doneermethode beter op de voorkeur van de donateur afstemmen en hen zo betrokken houden bij ons werk. In 2019 werd serieus geïnvesteerd in deze systemen en de kennis hierover, daarmee is een goede basis gelegd om de aanpak in het komende jaar verder uit te rollen.

Nationale Postcode Loterij

AAP is zeer dankbaar beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij. Ook in 2019 heeft de loterij ons weer gesteund met een fantastische bijdrage van € 500.000,-. Daarnaast bood de loterij ons de mogelijkheid om in Koffietijd het verhaal van de Poolse tijgers te vertellen en zagen wij regelmatig de advertentie van AAP en de Postcode Loterij terug in de Nederlandse dagbladen.

BORN TO BE WILD

Ook in 2019 hebben we stappen gezet in het project 'Born to be Wild'; een samenwerkingsproject met IFAW ter bescherming van de berberaap. Hiervoor kregen we in 2017 een geweldige bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Met het project willen we de illegale handel in berberapen terugdringen en het leefgebied van de berberaap in Marokko beschermen. In 2019 heeft de inzet van de 'community scouts' in het Ifrane National Parc wederom tot groot succes geleid. De populatie berberapen is sinds lange tijd gegroeid. Ook zijn de laatste trainingen aan Spaanse en Italiaanse handhavers afgerond. Dit heeft geresulteerd in verschillende inbeslagnames. Ook door de Marokkaanse autoriteiten wordt steeds intensiever gehandhaafd, met als gevolg dat Rabat Zoo vol zit met in beslag genomen dieren. Er is daarom een plan ontwikkeld om een grote groep berberapen weer vrij te laten in het wild. Dit project zal meer tijd vergen dan oorspronkelijk bedacht was. Om deze reden, en omdat IFAW het werk in Noord-Afrika wenst af te bouwen, neemt AAP deze activiteiten in 2020 in eigen beheer.

Primaten:		
Frankrijk	:	256
Duitsland	:	159
Nederland	:	95

Overige zoogdieren (grotere en kleine):		
Nederland	:	116
Frankrijk	:	60
België	:	36

AANTAL OPGEVANGEN DIEREN		
Grote katachtigen	:	9
Primaten	:	53
Overige zoogdieren	:	37
Totaal	:	99

Helaas hebben we geen plek voor alle dieren waar een opvangaanvraag voor binnenkomt. In 2019 heeft AAP 99 dieren opgevangen, waarvan 1 terugkwam van het herplaatsadres. Het totaal ligt net iets hoger dan het aantal opgevangen dieren in 2018 (95).

TOTAAL AANTAL DIEREN IN DE OPVANG (31 DEC.)		
Chimpansees	:	46
Overige primaten	:	255
Grote katachtigen	:	29
Overige zoogdieren	:	77
Totaal	:	407
In Almere	:	295
In Primadomus	:	112

	RESULTAAT	DOEL	VERSCHIL
Inkomsten uit Fondsenwerving	€ 7.913.148	€ 6.854.000	+15,5%
	RESULTAAT	DOEL	VERSCHIL
Aantal donateurs	48.758	55.560	-6.802
Uitstroom % donateurs	10,0%	Max 12,5%	
Nalatenschappen & legaten	€ 3.476.413	€ 2.049.000	+ € 1.427.413
Recycleproducten	273.620	440.000	-166.380

Veel van de loterijdeelnemers hebben wij weer mogen ontvangen tijdens de speciaal voor de deelnemers georganiseerde rondleidingen. Tijdens de rondleiding kunnen de deelnemers met eigen ogen zien wat hun deelname betekent voor de dieren bij AAP.

Klachtenafhandeling

Ons klachtenregister telt 37 klachten over 2019. Grotendeels zijn het klachten van mensen die niet middels telemarketing benaderd willen worden. Verder ontvingen we een aantal klachten van mensen die vinden dat de Limburgse wasberen in vrijheid moeten blijven leven. Tenslotte uitten enkele mensen achter de AAP-inzamelpunten hun teleurstelling over het feit dat we geen toners meer inzamelen. Geen van de klachten heeft geleid tot het beëindigen van een donateurschap.

COMMUNICATIE

Bereikcijfers

Facebook is nog altijd ons meest populaire socialmedia-kanaal. Op ons Nederlandse Facebookkanaal bereikten we in 2019 per maand gemiddeld 491k personen. Met name de interactie én aantal fans laat een uitstekende stijging zien, vooral in de laatste maanden tijdens de reddingsactie van de tijgers uit Polen. Op Twitter bereikten we gemiddeld per maand 85k personen in 2019, dit was 83k in 2018. Instagram kent ook in 2019 weer een enorme stijging van het aantal volgers. Onze website laat in 2019 voor het derde jaar op rij qua unieke bezoekers geen groei zien.

Free publicity

In de media werd AAP in 2019 het meest genoemd in publicaties over de wasberen in Limburg, problematiek rond exotische huisdieren en de redding van de circustijgers uit Polen (zie pagina 11). In Nederland werd het werk van AAP in zo'n 500 online artikelen genoemd, naast nog eens bijna 200 artikelen in kranten en bladen.

	2018	2019	TOENAME
Unieke gebruikers aap.nl	338.000	314.000	-7,10%
Facebookvolgers	64.905	73.396	13,08%
Facebookinteractie	6,02%	8,48%	40,86%
Instagramvolgers	7.589	12.900	69,98%
Youtubevolgers	3.092	3.410	10,28%
Twitervolgers	8.676	9.242	6,52%

AAP is ook verschillende keren op tv geweest, variërend van het NOS Jeugdjournaal over diervriendelijk op vakantie gaan tot aan Koffietijd over het tienjarig bestaan van AAP Primadomus. Internationaal trokken we vooral de aandacht met de redding van circustijgers. In ruim 500 van de 1.430 online publicaties werd hier aandacht aan

De provincie Limburg had serieuze plannen om de wasberen in de provincie af te schieten. Gelukkig kon AAP dat samen met vele dierenliefhebbers voorkomen. Dankzij de steun van bijna 28.000 petitietekenaars hebben we de provincie Limburg ervan overtuigd de wasberen niet af te schieten, maar voor opvang bij AAP te kiezen. De provincie kiest alleen voor afschot als wasberen op sommige plekken moeilijk te vangen zijn. Inmiddels hebben we door deze actie het leven van al tientallen wasberen kunnen sparen!

besteed. De berichten hierover zijn door internationale persbureaus als Reuters en AFP verspreid over tientallen landen.

Communicatievoorkeuren achterban

In 2019 hebben we een enquête uitgestuurd naar een representatief deel van onze donerende achterban. Doel was om een beter beeld te krijgen van de communicatieve interesses en voorkeuren van onze donateurs. Zij blijken over het algemeen erg tevreden over onze communicatie, ze gaven ons een 9,3 als rapportcijfer. De uitslagen van het onderzoek dienen als basis voor het verder afstemmen van onze communicatie op de wensen van onze doelgroep in 2020.

AAP Primadomus

De website van AAP Primadomus trok in 2019 34.994 bezoekers, in 2018 waren dit 6.887. Een stijging van 400%! Het verschil komt door een enorme groep website-bezoekers uit Polen, gedurende de tijgerredding. Maar ook het aantal websitebezoekers vanuit Spanje steeg

met 280%. De socialmediakanalen van Primadomus zijn eveneens gegroeid. Het Facebookkanaal heeft een groei doorgeemaakt van +10.000 volgers. Ook het aantal volgers op Youtube en Instagram is flink gestegen.

In 2019 is Primadomus genoemd in de belangrijkste Spaanse tijdschriften en kranten. Daarnaast was Primadomus ook op televisie te zien op National Geographic, TVE, Antena 3 El País en El Mundo.

De rondleidingen in onze Spaanse opvanglocatie zijn ook een belangrijk communicatiemiddel. In 2019 verwelkomde Primadomus meer dan 2.500 bezoekers, in 2018 waren dat er 1.800.

Doelgroepen

AAP communiceert met een breed pallet aan doelgroepen, via vele kanalen. Hieronder vind je een overzicht van wat er in 2019 is ingezet om belangrijkste stakeholders te informeren:

DOELGROEPEN

Extern

Algemeen publiek / potentiële begunstigers

Begunstigers particulier

Begunstigers zakelijk

Beleidsmakers

Collega-organisaties

Herplaatspartners (potentiële)

Arbeidsmarkt

Media

Jeugd

Bezoekers De Kempphaan

Intern

Medewerkers (betaald)

Vrijwilligers

MIDDELEN															
	Apenote en Apenotedop														
	Website														
	Jaarverslag														
	Digitale nieuwsbrief														
	Folders / brochures														
	Sociale media														
	RTV –spots/stopper ads														
	Persberichten														
	Rondleidingen														
	Bebording														
	Presentaties extern														
	Presentaties intern														
	Maandelijkse bijeenkomsten														
	Yammer														
	Direct mailing														
Algemeen publiek / potentiële begunstigers		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Begunstigers particulier	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Begunstigers zakelijk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Beleidsmakers		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Collega-organisaties		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Herplaatspartners (potentiële)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Arbeidsmarkt		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Media		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jeugd		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bezoekers De Kempphaan	X								X	X	X	X	X	X	X
Medewerkers (betaald)		X	X									X	X	X	X
Vrijwilligers		X	X									X	X	X	X

ORGANISATIE EN PERSONEEL

STATUTAIRE DOELSTELLING

De stichting is op 14 april 1972 opgericht. De statuten zijn in december 2013 voor het laatst geactualiseerd. In deze statuten is onderstaande statutaire doelstelling opgenomen:

1. De stichting stelt zich ten doel het welzijn van uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren binnen en buiten Nederland duurzaam te verbeteren.
2. De stichting tracht haar doelstelling te verwezenlijken door:
 - a. opvang aan te bieden aan dieren in nood, met name, maar niet uitsluitend, zoogdieren;
 - b. kennis en expertise te vergaren en beschikbaar te stellen;
 - c. beleidsveranderingen te bewerkstelligen bij overheden;
 - d. preventieve voorlichting te geven aan het algemene publiek;
 - e. het werven en beheren van fondsen;
 - f. verder al hetgeen te doen wat ze noodzakelijk acht om haar doelstelling te bereiken.
3. De stichting zet zich actief in om samenwerkingen aan te gaan om via bovengenoemde wegen haar doel te bereiken.

Visie

In een wereld waarin dierenwelzijn sterk onder druk staat, verbeteren wij duurzaam het welzijn van uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren.

Missie

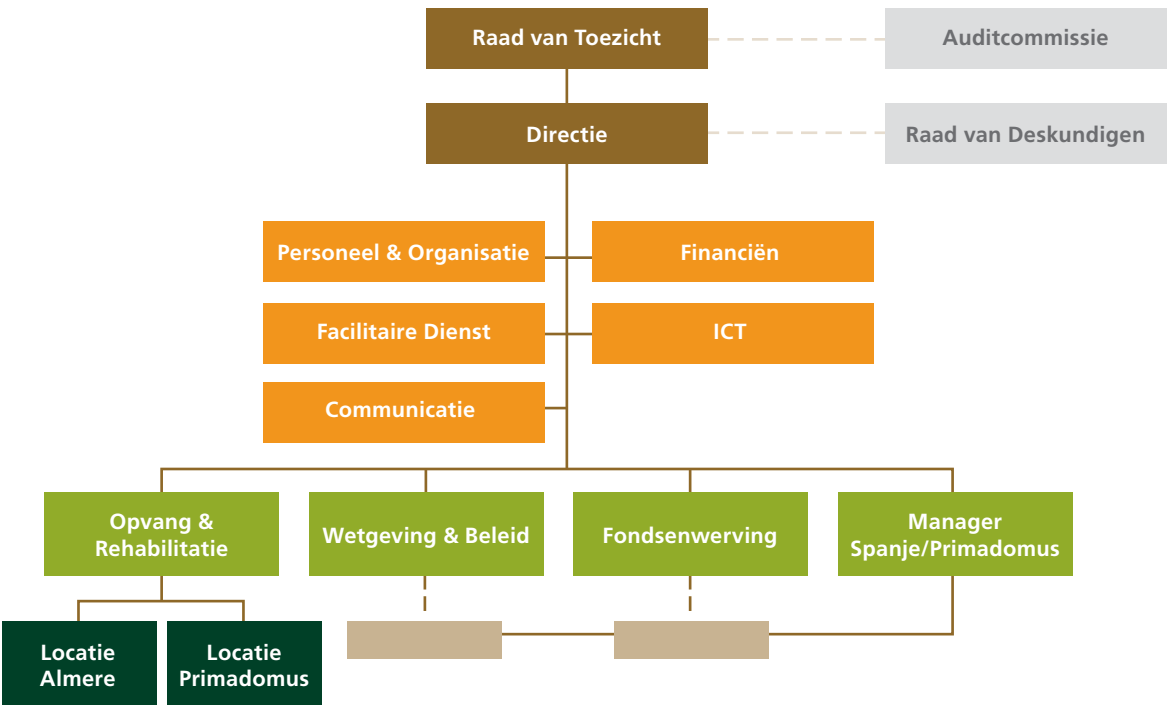
AAP werkt aan een duurzame verbetering van het welzijn van uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren door een geïntegreerde aanpak van praktische opvang van individuele dieren en het voorkomen van de problematiek door beïnvloeding van beleid en voorlichting, waar mogelijk in samenwerking met (inter)nationale partners.

Kernwaarden

- Toegewijd
- Toegankelijk
- Inventief

ORGANOGRAM STICHTING AAP

AAP wordt aangestuurd door een directie bestaande uit de directeur-bestuurder en de operationeel directeur. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de algehele bedrijfsvoering van Stichting AAP. De directeur-bestuurder richt zich hoofdzakelijk op de externe vertegenwoordiging en de operationeel directeur op de interne bedrijfsvoering. Het toezicht op het bestuur van de organisatie is belegd bij de Raad van Toezicht. Het Management Team bestaat naast de directie uit de hoofden van de afdelingen Opvang & Rehabilitatie, Wetgeving & Beleid, Fondsenwerving en AAP Primadomus.

PERSONEEL 2019 IN CIJFERS

NEDERLAND (ALMERE)						
	REALISATIE 2019		BEGROOT 2019		REALISATIE 2018	
PERSONEELSINZET	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL
Betaalde krachten (gemiddeld)	70,4	94	67,9	92	70,4	94
Vrijwilligers (ultimo 2019)	89,8	227	66,1	221	66,1	221
UITSTROOM						
Totaal	20,2%				22,0%	
Excl. geplande tijdelijke inzet	10,6%		5,0-10,0%		9,8%	
SPANJE (PRIMADOMUS)						
	REALISATIE 2019		BEGROOT 2019		REALISATIE 2018	
PERSONEELSINZET	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL
Betaalde krachten (gemiddeld)	18,9	21	19,2	22	19,3	21
Vrijwilligers (ultimo 2019)	13,1	17	13,1	17	7,2	10
UITSTROOM						
Totaal	5,0%				11,0%	
Excl. geplande tijdelijke inzet	5,0%		5,0-10,0%		11,0%	

Bron: Cobra (personeelsadministratie AAP)

Raad van Deskundigen

Met betrekking tot de gesubsidieerde verzorging van een groep geïnfecteerde chimpansees is een Raad van Deskundigen ingesteld. Dit in overeenstemming met de gemaakte afspraken met de overheid. De Raad heeft twee keer vergaderd conform planning.

Dhr. Spruijt heeft in 2019 besloten als lid terug te treden in verband met zijn emeritaat. Begin 2020 wordt zijn opvolgster aan de verantwoordelijk minister voorgedragen.

- Dhr. prof.dr. F. van Knapen (voorzitter)
Diergeneeskunde
- Dhr. prof. dr. B.M. Spruijt
Ethologie en ethiek
- Dhr. dr. J.J. M. Pereboom
Primatologie en dierenwelzijn
- Dhr. dr. O.F.J. Stenvers
Biologische veiligheid en gezondheid
- Dhr. dr. B.E.E. Martina
Virologie

PERSONEEL

Door beleid en personeelsinstrumenten in te zetten, wil AAP medewerkers (vrijwillig en betaald) boeien en binden aan de organisatie. Het beleid en de instrumenten worden regelmatig getoetst en - waar nodig - aangepast aan de toekomstvisie en kernwaarden van AAP.

PERSONEELSSAMENSTELLING

Naast betaalde functies zijn allerlei vormen van niet-betaalde arbeid voor AAP noodzakelijk om onze ambities en doelstellingen te kunnen realiseren. Vrijwilligers, stagiairs, afstudeerders, mensen in re-integratiebanen en mensen met een taakstraf spelen een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering van de activiteiten. AAP heeft haar organisatie dusdanig ingericht dat deze vormen van arbeid ingebed zijn en begeleid worden door ervaren medewerkers. De beleidslijnen met betrekking tot vrijwilligers zijn in een beleidsnotitie vastgelegd.

Het verschil tussen begrote fte-bezetting en de gerealiseerde bezetting in Almere heeft te maken met vervanging van zwangere medewerkers in de dierv verzorging. Het aantal vrijwilligers betreft een inschatting van de inzet. De grote variatie aan inzet in uren en de hoge doorstroom, maken een nauwkeurige registratie lastig.

In 2019 was de totale uitstroom van betaalde krachten in Almere 20,2%. Zonder uitstroom van geplande tijdelijke inzet was de uitstroom 10,6%. Het uitstroomcijfer blijft binnen de gestelde norm. Uit exitgesprekken zijn geen specifieke aandachtspunten gekomen, anders dan de bekende beperkingen in doorgroeimogelijkheden en het beloningsbeleid van AAP. In Spanje was de uitstroom met 5% laag.

BELONINGSBELEID

AAP hanteert een gematigd beloningsbeleid. Dit beloningsbeleid is gekoppeld aan een functiehuis, gebaseerd op de Bakkenist-waarderingsmethode. Het salarishuis is gekoppeld aan het 25e percentiel van de sector ‘Non-profit en overige dienstverlening’ en wordt daar ieder jaar op getoetst. Een eindejaarsuitkering van 8% maakt onderdeel uit van dit 25e percentiel. Deze wordt alleen (gedeeltelijk) uitgekeerd als het financieel perspectief op lange termijn dat verantwoord maakt. In 2019 is 8% uitgekeerd. Het salaris van de directeur-bestuurder is opgenomen in de functie- en salarisstructuur en getoetst aan de beloningskaders van Goede Doelen Nederland (zie pagina 65 voor specificaties). In Spanje is dezelfde structuur geïmplementeerd, met als enig verschil dat het salarishuis is aangepast op de kosten van levensonderhoud in Spanje. Vrijwilligers ontvangen in Nederland en Spanje alleen een onkostenvergoeding voor woon-werkverkeer en een gratis lunch of een vergoeding daarvoor.

ONTWIKKELEN & BEOORDELEN

AAP hanteert twee instrumenten om het gesprek tussen leidinggevende en medewerker te faciliteren. De eerste is het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP), waarin

medewerker invulling geeft aan zijn/haar ontwikkeling binnen de functie. Om deze ontwikkeling te kunnen realiseren, stelt AAP voor iedere medewerker jaarlijks een opleidingsbudget beschikbaar, bestaande uit 1,5% van het brutoloon. Daarnaast voeren leidinggevenden jaarlijks beoordelingsgesprekken. Deze zijn input voor de POP-gesprekken waar de medewerker bij goed functioneren zelf de regie over voert.

ZIEKTEVERZUIM

In 2019 is het ziekteverzuim in Almere ten opzichte van 2018 gedaald tot 2,6 % (2018: 3,3 %). De frequentie (gemiddeld aantal ziekmeldingen) is met 0,9 lager dan 2018 (1,39). In Primadomus is het verzuim in 2019 (2,8%) lager dan in 2018 (5,3%). Met een laag verzuim blijft AAP investeren in het waar mogelijk voorkomen van middellang en langdurend verzuim.

ZIEKTEVERZUIM						
	REALISATIE 2019		BEGROOT 2019		REALISATIE 2018	
	FREQ	%	FREQ	%	FREQ	%
NEDERLAND (ALMERE)	0,90	2,6	1	4	1,39	3,3
SPANJE (PRIMADOMUS)	0,44	2,8	1	4	0,44	5,3

Bron: Cobra (personeelsadministratie AAP)

STRATEGIE

AAP streeft naar een duurzame verbetering van het welzijn van exotische zoogdieren in Europa. Dit doen we door het bieden van praktische opvang en door het realiseren van duurzame oplossingen met behulp van wet- en regelgeving. Deze koppeling is de kracht van AAP. Om onze impact te vergroten, positioneert AAP zichzelf als deskundige oplossingspartner voor overheden en instanties. De belangrijkste uitdaging is het vergroten van onze impact in de complexe dynamiek van stakeholders in een internationale context. Het realiseren van duurzame oplossingen door de afdeling Wetgeving & Beleid is steeds meer leidend in onze plannen en besluitvorming. De externe samenwerkingen en de interne afstemming van activiteiten, brengt daarin complexe afwegingen met zich mee. Afwegingen tussen impact op het niveau van individueel dierenwelzijn in onze opvangactiviteiten en impact op breed dierenwelzijnsniveau voor vele dieren in de toekomst.

De combinatie van de twee hoofdactiviteiten van AAP zijn weergegeven in onderstaand model (Iemniscaat).

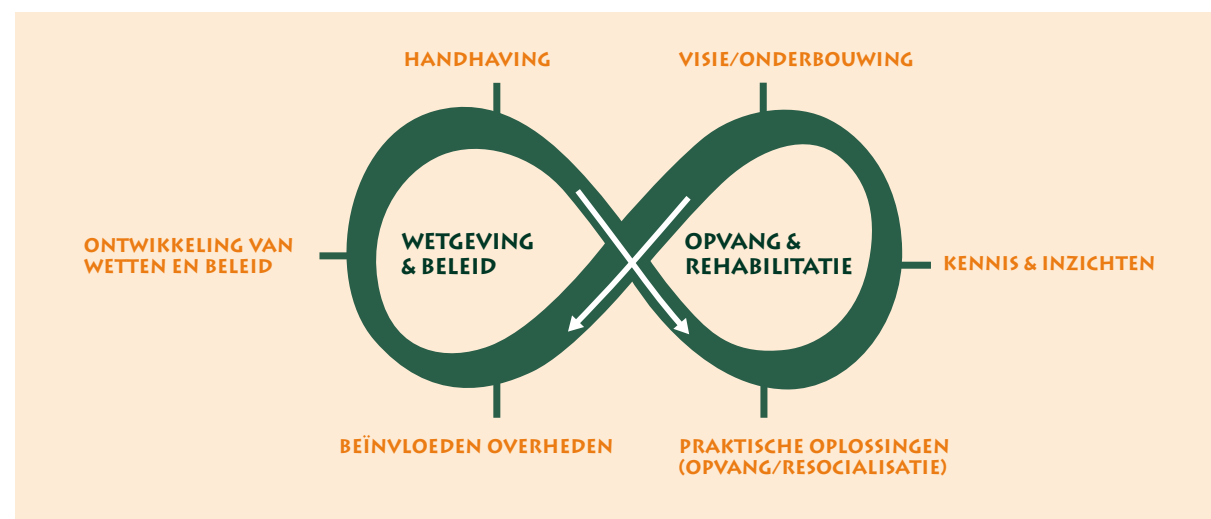
Onder de noemer 'preventiegerichte opvang' werkt AAP aan een verdere inhoudelijke afstemming tussen de afdelingen Wetgeving & Beleid en Opvang & Rehabilitatie. Zo beoordeelt AAP de aangemelde dieren op de wachtlijst enerzijds door te kijken naar de noodzaak van het verbeteren van het individuele welzijn en anderzijds door te kijken in welke mate de opvang van het individuele dier een bijdrage kan leveren aan het oplossen van de bredere problematiek. Daarnaast wordt opgedane kennis steeds gericht verzameld en ingezet.

Denk daarbij aan veterinaire kennis en gedragkennis die wordt opgedaan tijdens het opvangen, rehabiliteren en resocialiseren van de dieren. Hiermee kunnen we de problematiek inzichtelijk maken, zodat de afdeling Wetgeving & Beleid deze informatie kan gebruiken voor het werk met onder andere beleidsmakers en handhavende instanties.

Aangezien AAP faciliteiten heeft die voornamelijk gericht zijn op tijdelijke opvang, is het herplaatsen van de dieren in een zo natuurlijk mogelijke omgeving onderdeel van ons werk. Dit zijn veelal Europese dierentuinen die voldoen aan door AAP gestelde criteria. Ook herplaatsen we in de meeste gevallen onder de voorwaarde dat de dieren eigendom blijven van AAP. Daarmee heeft AAP een extra stok achter de deur om te voorkomen dat dieren in eenzelfde situatie terechtkomen als waaruit ze gered zijn. AAP hanteert een zelf ontwikkeld beoordelingssysteem voor (potentiële) herplaatspartners. Met de herplaatsing van dieren creëren wij weer ruimte voor de opvang van de vele dieren die op onze wachtlijst staan.

SAMENWERKING

AAP gelooft dat samenwerking onze impact vergroot. Om die reden werken we – waar mogelijk – samen. We zijn continu op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden en kijken kritisch hoe we bestaande samenwerkingen kunnen verbeteren. In de samenwerkingstabel (zie pagina 34) zijn de belangrijkste samenwerkingen benoemd.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

AAP vindt dat we een verantwoord gebruiker moeten zijn van de aarde. Dat betekent dat wij onze nadelige impact op milieu, flora en fauna tot een minimum willen beperken. Dat begint met bewustzijn en kennis, maar vertaalt zich vooral naar concreet gedrag. AAP streeft naar een CO² neutrale operatie.

Ook op het gebied van werkgeverschap neemt AAP een maatschappelijke verantwoordelijkheid op zich. Zo bieden wij structureel stageplaatsen en afstudeermogelijkheden aan en investeren we daarnaast in mensen die om verschillende redenen re-integreren in werk of maatschappij.

STRATEGISCHE RISICO'S VOOR AAP

Jaarlijks wordt aan de Raad van Toezicht gerapporteerd over de (status van) belangrijkste strategische risico's en

eventuele risico-beperkende maatregelen. De belangrijkste risico's voor AAP zijn:

- **Onvoldoende middelen werven voor realiseren ambities**

Het werven van fondsen is als gevolg van een aantal ontwikkelingen steeds minder vanzelfsprekend. Voor AAP is het steeds moeilijker om de stijgende kosten van arbeid en kapitaal te blijven financieren. Dit heeft als mogelijk gevolg dat wij ons activiteitsniveau niet kunnen handhaven, laat staan kunnen uitbreiden.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

Ondanks het feit dat resultaten beter zijn dan begroot door inkomsten uit nalatenschappen, blijft dit risico actueel. AAP zoekt continu naar mogelijkheden om voldoende fondsen te kunnen blijven werven in de toekomst. Daarbij onderzoeken en testen wij ook mogelijkheden die nieuw zijn voor de organisatie. Tegelijkertijd passen wij ons aan de veranderende behoefte van

bestaande donateurs, zodat wij hen aan onze organisatie kunnen blijven binden.

- **Niet in staat zijn sleutelposities in te vullen als gevolg van arbeidsmarktpositie**

Verskillende functies binnen AAP worden aangemerkt als sleutelpositie en vervullen een belangrijke rol in de continuïteit en ambities van de organisatie. Deze functies zijn moeilijk in te vullen, met name als gevolg van de gematigde arbeidsvoorwaarden en de beperkte doorgroeimogelijkheden. Het gevolg is discontinuïteit in het realiseren van zowel korte- als lange termijn doelstellingen.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

Gezien de huidige arbeidsmarkt, blijft dit risico bestaan. Belangrijkste maatregel is medewerkers geboeid te houden en daarmee uitstroom te voorkomen. Tegelijkertijd monitoren we waar mogelijk continu onze arbeidsmarktpositie, om te bepalen of andere maatregelen noodzakelijk zijn.

- **Afnemende herkenbaarheid van AAP als gevolg van implementatie impact**

De laatste jaren investeert AAP in het vergroten van de impact. Meer opportunistische besluitvorming maakt plaats voor besluiten binnen een strategisch afwegingskader. Daarbij gaat het niet alleen meer om de individuele opvangcasus, maar ook om de waarde van de casus om ons doel op het gebied van wet- en regelgeving te realiseren. Dergelijke besluitvorming kan de beeldvorming over AAP beïnvloeden en daarmee ook de bereidheid om AAP te steunen.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

Wij investeren in het uitleggen van onze keuzes aan onze donateurs, bijvoorbeeld tijdens donateurdagen, en we monitoren ons imago bij het algemeen publiek door middel van marktonderzoek.

- **Afnemende herplaatsmogelijkheden als gevolg van kopiëren AAP-aanpak of verzadiging van de markt**

Als collega-opvangorganisaties in Europa ook gebruik gaan maken van de methode van herplaatsing, resulteert dat in minder herplaatsmogelijkheden voor AAP. Ook de kritischere selectiecriteria voor herplaatspartners kunnen resulteren in het verminderen van herplaatsmogelijkheden / versnelde verzadiging van de markt. Dit heeft weer als gevolg dat wij minder nieuwe dieren kunnen opvangen.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

Verskillende strategische herplaatsingsscenario's zijn onderzocht. Daarbij behorende maatregelen worden nader onderzocht en waar mogelijk getest. In 2019 hebben wij ons gefocust op soorten die wij veel opvangen, waaronder klauwaapjes en berberapen. Dit heeft geleid tot betere herplaatsmogelijkheden in de toekomst.

- **Het verliezen van vergunningen / vrijstellingen als gevolg van wijzigingen in het politiek klimaat**

AAP werkt in een complex systeem van Europese en nationale wet- en regelgeving voor het houden en transporteren van exotische dieren. Recente voorbeelden laten zien dat enkele daarvan een grote impact kunnen hebben op onze operatie en deze grotendeels stil kunnen leggen.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

Ontwikkelingen op dit vlak worden meer gestructureerd gemonitord. Op basis van de risico inschatting wordt waar mogelijk actief stakeholdermanagement ingezet.

BLIK OP DE TOEKOMST

AAP durft te dromen en de afgelopen jaren hebben we gezien dat dat de moeite loont!

WE DROMEN VAN EEN BETER EUROPA VOOR UITHEEMSE DIEREN

Ruim veertig jaar lang werden door AAP talloze dieren opgevangen zonder dat de onderliggende problematiek veranderde. We voelden ons onvoldoende in staat daar verandering in aan te brengen. Inmiddels maken we grote stappen op het gebied van wetgeving en beleid en draaien zo de kraan langzaam maar zeker dicht. Daarbij moeten we verder kijken dan de landsgrenzen, Europa is ons werkterrein geworden. Het verbod op het gebruik van exoten in circussen, de toestandkoming van positieflijst(en) en de aanpak van de illegale handel vanuit Noord-Afrika zorgen ervoor dat onze wachtlijsten uiteindelijk kleiner worden en dat wij op lange termijn als opvangcentrum niet meer nodig zullen zijn. Wij dromen van lege verblijven.

Maar zover is het nog niet. Daarom is het nodig dat AAP de komende tien jaar is uitgegroeid tot een van de leidende organisaties bij het ontwikkelen van visie als het gaat om het welzijn van exoten in gevangen-

schap. We kunnen trots zijn op de wettelijke borging van dit welzijn in verschillende landen. AAP heeft dan ook serieuze vooruitgang geboekt in één van de grote EU-landen (Frankrijk, Spanje, Italië of Polen) om zo de stap naar eventuele Europese wet- en regelgeving dichterbij te brengen. In Duitsland is AAP ondertussen een gevestigde partij die zowel aan de praktische kant (opvangen van dieren) als aan de theoretische kant (wetgeving en beleid) veel impact heeft. De kosten die dat met zich meebrengt worden bijeengebracht door het Duitse publiek.

Born to be Wild in Marokko is ondertussen afgesloten. De illegale handel in berberapen is tot een minimum teruggebracht en het toezicht op deze soort wordt grotendeels opgepakt vanuit de Marokkaanse overheid en wordt gedragen door de Marokkaanse bevolking. De scouts die in de bossen patrouilleren verdienen daar hun eigen boterham door tevens toeristen mee te nemen, waardoor deze mensen zich meer bewust worden van de kwetsbaarheid van onze leefomgeving. De eerste groepen berberapen zijn weer teruggeplaatst in het wild en er wordt al gesproken over de repatriëring van dieren die in Europa werden opgevangen bij AAP en AAP Primadomus.

AAP is het kennisinstituut bij uitstek waar je niet omheen kan als je meer wilt weten over uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren in gevangenschap. Deze positie stelt ons ook in staat om projectmatig te werven bij institutionele fondsen in binnen- en buitenland. En omdat AAP deze expertrol heeft, kunnen we belangrijke onderwerpen op de (politieke) agenda zetten en daar houden. Zo helpen we nationale overheden en lokale organisaties bij duurzame oplossingen om dierenwelzijn te verbeteren.

In 2028 vangen we nog altijd veel dieren op, omdat het nog steeds zeer nodig is. We doen dat zowel in Almere als in Spanje. Deze dieren hebben hoofdzakelijk een achtergrond die aansluit bij de programma's van AAP.

MIDDELEN OM TE KUNNEN DROMEN

AAP heeft haar positie als laagdrempelige, fondsenwervende organisatie over tien jaar aanzienlijk versterkt en een groot aantal gevers aan de organisatie weten te binden. Met veel donateurs die een echte binding met AAP aangaan, maar ook steeds meer gevers die vooral projectmatig of eenmalig geven. We hebben daarom een meer gepersonaliseerde aanpak ontwikkeld, waardoor we beter kunnen aansluiten op de wens van de gever. Het grootste deel van de inkomsten komt nog steeds uit Nederland, maar we zien dat ook dierenvrienden in Duitsland en andere EU-lidstaten in toenemende mate een bijdrage leveren als blijk van betrokkenheid. Een deel van de kosten die nodig zijn om Primadomus draaiende te houden, worden dan in Spanje geworven.

Over tien jaar bestaat het publieke draagvlak uit meer dan 250.000 personen die onder meer zorgen voor stabiele inkomsten, geld, Air Miles en producten die AAP kan laten recyclen om zo extra inkomsten te genereren. Voor de toegankelijkheid en zichtbaarheid heeft AAP in 2028 nieuwe succesvolle kanalen gevonden en ontwikkeld.

ONZE UITDAGINGEN

Hoewel AAP nog steeds een zeer stevige basis heeft in Nederland, is Europa (Duitsland en Spanje in het bijzonder) steeds belangrijker geworden. Het initiëren van nieuwe samenwerkingen en het uitbouwen van bestaande internationale samenwerkingen blijven belangrijke succesfactoren. Dankzij deze allianties kunnen we onze droom op een effectieve manier realiseren. De uitdaging van het overbruggen van cultuurverschillen binnen Europa hebben we onder de knie gekregen, waardoor we de samenwerkingen efficiënter kunnen maken zonder te verzanden in vertraagde besluitvorming. Onze visie en aanpak testen we voortdurend op effectiviteit; we blijven scherp op resultaten. Onze historisch goede band met het publiek bewaken we zorgvuldig en we toetsen regelmatig wat onze achterban van ons en onze gekozen richting vindt.

Wij dromen van Europese regelgeving die het welzijn van exoten in gevangenschap zeker stelt. Onze uitdaging is om de meest effectieve en efficiënte weg daar naartoe te blijven opzoeken.

VERANTWOORDING RAAD VAN TOEZICHT

De Raad evalueert het functioneren van de organisatie. Ook legt de Raad conform de eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hieronder een verantwoordingsverklaring af met betrekking tot de principes van de CBF-erkenning.

EVALUATIE VAN HET VERSLAGJAAR

De Raad beoordeelt continu de activiteiten van de organisatie in relatie tot de doelstelling: het duurzaam verbeteren van dierenwelzijn. Zoals het bestuursverslag laat zien, heeft AAP in 2019 de inhoudelijke doelstellingen grotendeels gerealiseerd. Het opvangprogramma is zeer succesvol en wordt door de Raad ook zo beoordeeld. Het programma van Wetgeving & Beleid wordt allengs meer zichtbaar en steeds succesvoller en ook preventie-activiteiten vormen een steeds groter aandeel in de realisatie van de organisatiedoelen.

Onze inzet m.b.t. wetgeving en beleid heeft voor het grote publiek (nog) niet veel aantrekkingskracht. Omdat het verhogen van de structurele inkomsten blijvende aandacht vraagt, zal AAP hier een passend antwoord voor moeten zoeken.

In 2019 was er op twee momenten een georganiseerd contact tussen de leden van de RvT en het MT, zodat de Raad een beeld krijgt van de beleidsbepalende personen in de organisatie.

EVALUATIE VAN DE RISICO'S EN RISICOBEBEERSING

Samen met de directie streeft de Raad naar een goede beoordeling van risico's en de beheersing daarvan. De organisatie heeft de risicoanalyse als zodanig inmiddels geïntegreerd in de structurele Planning- & Controlcyclus. Deze wordt elk kwartaal besproken met de (Audit-commissie van de) Raad.

Naast deze algemene risicoanalyse, is er vanuit de Raad ook uitvoerig toezicht op de financiële risico's. In het licht van de steeds verder teruglopende rentes in de markt en het gegeven dat AAP in 2020 waarschijnlijk boeterentes zal moeten betalen voor de continuïteitsreserve die ze dient aan te houden, is een nieuwe visie ontwikkeld op het vermogensbeleid van de organisatie. Dit zal in 2020 worden afgerond.

De Raad is van mening dat er voldoende oog is voor de risico's en dat, waar nodig, ook adequate maatregelen zijn getroffen om de risico's te mitigeren. Daarnaast acht de Raad de financiële continuïteit op de langere termijn voldoende gewaarborgd.

EVALUATIE VAN DE DIRECTEUR- BESTUURDER

De jaarlijkse evaluatie van het functioneren van de directeur-bestuurder David van Gennep heeft in januari 2020 plaatsgevonden. Een dergelijke beoordeling wordt uitgevoerd door de voorzitter van de Raad van Toezicht samen met een lid van de Raad. Naast een oordeel over diens functioneren is ook een oordeel gevormd over mogelijk conflicterende belangen met betrekking tot de nevenfuncties. De beoordeling wordt gedeeld met de gehele Raad van Toezicht en is, wat beloning betreft, openbaar. De formele beoordeling staat los van de frequente contacten over het functioneren van de organisatie die tussentijds plaatsvinden tussen met name de voorzitter van de Raad en de directeur-bestuurder.

NEVENFUNCTIES

De heer van Gennep heeft als voorzitter zitting in het bestuur van de European Alliance of Rescue centres and Sanctuaries (EARS). Daarnaast was hij tot oktober 2019 bestuurslid bij Goede Doelen Nederland. Sinds 2018 is hij op persoonlijke titel lid van de Raad voor Dierenangelegenheden (RDA). Per juni 2019 is hij tevens bestuurslid van Eurogroup for Animals in Brussel. Sinds februari 2011 is hij eigenaar van VGAM BV, Van Gennep Animal Matters BV. De activiteiten van dit bedrijf variëren van in- en verkoop van medische apparatuur tot het geven van advies en het uitgeven van publicaties.

Om een dergelijke nevenfunctie te aanvaarden, is toestemming gevraagd aan de Raad van Toezicht. De Raad is van mening dat de nevenfuncties van de directeur niet belemmerend of conflicterend werken in de uitvoering van diens functie en geen risico's kennen met betrekking tot belangenverstrengeling en/of onafhankelijkheid.

EVALUATIE VAN DE ORGANISATIE- STRUCTUUR

De Raad volgt met belangstelling en instemming de wijze waarop het toezicht en dagelijkse management in AAP Primadomus wordt gerealiseerd. Door de integratie in de organisatiestructuur van AAP Almere en de geïntegreerde (aansturing van) processen, financieel en personeel, zijn controle en verantwoording beter te faciliteren en gewaarborgd. Hetzelfde geldt ten aanzien van de zorgvuldigheid waarmee de (lijn)afdeling Communicatie in Almere is omgevormd tot stafafdeling.

ZELFEVALUATIE EN SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht heeft een vaste structuur voor zelfevaluatie. Deze wordt tweejaarlijks uitgevoerd en jaarlijks op voortgang besproken. In 2018 is een dergelijke zelfevaluatie uitgevoerd.

Voormalig voorzitter Monique de Vries gaf aan de voorzittershamer over te willen geven aan een nieuwe voorzitter. Sinds eind 2019 neem ik, Ed Nijpels, de functie met veel plezier op mij. Tot ons genoegen heeft Monique de Vries aangegeven als lid van de raad actief te blijven, om zo een goede overdracht te waarborgen.

Ed Nijpels, voorzitter Raad van Toezicht

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Stichting AAP onderschrijft de onderstaande principes in het reglement van het CBF en de daaraan verbonden Code Goed Bestuur:

- 1. scheiding van de functies toezicht, bestuur en uitvoering
- 2. efficiënte en effectieve besteding van middelen
- 3. omgang met belanghebbenden

De principes van Goed Bestuur zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van de Stichting.

SCHEIDING VAN TOEZICHT, BESTUUR EN UITVOERING

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het (financieel) beleid, de algemene gang van zaken en fungeert als klankbord voor en werkgever van de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie op basis van het Lange Termijn Plan, het jaarplan, het jaarverslag, kwartaalrapportages en (in) formele bilaterale overleggen. Waar nodig wordt dit (op verzoek) ondersteund door een toelichting van de betrokken manager. De Raad van Toezicht is algeheel bevoegd te handelen ten aanzien van de directeur-bestuurder.

Het toezicht strekt zich uit tot de strategie, de realisatie van de doelstellingen en de daaraan verbonden risico's. De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de directeur-

bestuurder het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directeur-bestuurder.

Per jaar vergaderen de directie en Raad van Toezicht vijf keer. Daarnaast vinden informele bijeenkomsten plaats, waardoor de Raad een goed beeld kan krijgen van de organisatie. Het financiële beleid van de directie wordt gevolgd door de Auditcommissie die namens en voor de Raad alle financiële stukken voorbereidt en, voorzien van een advies, terugkoppelt aan de Raad. Hiervoor vergadert de Auditcommissie minimaal twee keer per jaar.

Benoeming en bezoldiging directeur-bestuurder
De directeur-bestuurder wordt door de Raad van Toezicht benoemd en ontvangt een beloning zoals vastgesteld in het salarishuis van AAP. Het salaris is getoetst aan de uitgangspunten van het beloningskader zoals gehanteerd door Goede Doelen Nederland. Het maximum van de salarisschaal van de directeur-bestuurder valt ruim binnen de kaders die door de sector zijn vastgesteld (zie toelichting op pagina 65). Het functioneren van de directeur-bestuurder wordt geëvalueerd door een daartoe afgevaardigde delegatie van de Raad van Toezicht.

Benoeming, bezoldiging en aftreding Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht van Stichting AAP bestaat uit ten minste vijf en maximaal zeven leden die ieder deskundig zijn op werkgebieden die voor de organisatie relevant zijn. Voor de leden van de Raad van Toezicht zijn functieprofielen opgesteld. De werving vindt plaats door middel van vacature-openstelling, de selectie door een commissie die door de Raad is samengesteld. Er wordt jaarlijks een rooster van aftreden opgesteld waarin zittingsduur en herbenoemingen worden vastgelegd. In de statuten is een maximale zittingsduur van drie jaar opgenomen met een mogelijkheid tot maximaal twee keer verlengen.

Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig verbonden aan de organisatie en ontvangen geen bezoldiging en/of vergoeding anders dan een onkostenvergoeding voor feitelijk gemaakte kosten.

Benoeming Auditcommissie
De Auditcommissie bestaat uit twee leden uit de Raad zelf, aangevuld met één extern lid.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

NAAM	DATUM IN FUNCTIE RVT	JAAR AFTREDEN	ROL EN SPECIFIEK AANDACHTS-GEBIED IN RVT	FUNCTIE(S) EN NEVENFUNCTIE(S)
De heer E.H.Th.M. (Ed) Nijpels	05-09-2019	2022 (einde 1e termijn).	Voorzitter RvT Politiek, maatschappelijk	Functie(s) en nevenfunctie(s) De functies en nevenfuncties staan vermeld op www.ser.nl
Mevrouw M.E. (Monique) de Vries	29-03-2012	2021 (einde 3e termijn).	Vicevoorzitter RvT Bedrijfsvoering, financiën Lid Auditcommissie.	Functie(s) Zelfstandig consultant, interim manager en personal coach. Nevenfunctie(s) Lid Audit Adviescommissie CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg).
De heer W. Th. (Walter) Bien	16-12-2014	2020 (einde 2e termijn).	Lid RvT Financiën Voorzitter Auditcommissie.	Functie(s) CFO Alliander. Nevenfunctie(s) Lid Bestuur Stichting Huis aan het Water.
De heer B. (Bart) Janknegt	28-06-2017	2020 (einde 1e termijn).	Lid RvT Marketing, communicatie en fondsenwerving.	Functie(s) COO VvAA groep. Nevenfunctie(s) Bestuurslid en penningmeester Stichting LEF.
De heer P.W.M (Paul) Nobelen	21-03-2019	2022 (einde 1e termijn).	Lid RvT Governance en Human Resources.	Functie(s) DGA dr Paul Nobelen Bestuursadviseur BV. Nevenfunctie(s) Docent commissarissen-opleidingen EUR EGI en TIAS.
Extern lid Auditcommissie				
De heer N.A. (Koos) Boering	01-05-2015	2021 (einde 2e termijn).	Lid Auditcommissie.	Functie(s) Manager Beheer & Services SOA Aidsfonds. Nevenfunctie(s) Penningmeester Stichting Beter Leven Keurmerk Lid RvT Stichting Zaam Penningmeester Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF).

Belangenverstrengeling Raad van Toezicht

Er is geen sprake van belangenverstrengeling van de leden van de Raad van Toezicht. Regels hieromtrent zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van Stichting AAP. Alle leden hebben de bijlage 12 verklaring van het CBF hiervoor ondertekend.

Efficiënte en effectieve besteding van middelen

Om de effectiviteit en efficiëntie van de bestede middelen aan de doelrealisatie te kunnen bepalen en toetsen heeft AAP een Planning & Control cyclus ingericht.

(Lange Termijn) Planning

Voor die cyclus stelt de directeur-bestuurder jaarlijks een Lange Termijn Plan vast. Dit vormt het inhoudelijke en financiële kader voor de jaarplannen. Deze jaarplannen worden door alle MT-leden voor hun afdeling opgesteld aan de hand van algemene kaders en uiteindelijk samengevoegd tot één jaarplan. Het Lange Termijn Plan (incl. meerjarenbegroting) wordt eerst vastgesteld door de directeur-bestuurder alvorens te worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht. De meerjarenbegroting wordt eerst ter advisering voorgelegd aan de Auditcommissie.

Verantwoording

Elk kwartaal wordt de realisatie van de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen op basis van Key Performance Indicators (KPI's) geëvalueerd door de directeur-bestuurder, operationeel directeur en het verantwoordelijke MT-lid. Deze cijfers worden voorzien van een inhoudelijke toelichting. Afwijkingen van de voorgenomen prestatie worden geduid en waar nodig worden de plannen bijgestuurd. Indien nodig, gebeurt dat na goedkeuring door de Raad van Toezicht.

De resultaten van deze evaluatie worden in een dashboard gepresenteerd aan de Auditcommissie en de Raad van Toezicht. Maandelijks worden kwantitatieve stuurcijfers vanuit financiën en personeelszaken op basis van vooraf vastgestelde budgetten en/of prestatie-indicatoren beoordeeld en waar nodig besproken. Eindverant-

woording wordt afgelegd in het jaarverslag met daarin de jaarrekening. Dit document wordt door de directeur-bestuurder vastgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Vermogens- en liquiditeitsbeleid

Door de directeur-bestuurder is een vermogens- en liquiditeitsbeleid opgesteld dat periodiek wordt geëvalueerd aan de hand van de financiële rapportages. In 2019 is als gevolg van (dreigende) negatieve rentes het geldende beleid uitgebreider geëvalueerd. Deze evaluatie heeft geleid tot een voorgestelde beleidswijziging voor 2020. Het vermogens- en liquiditeitsbeleid en de voorgenomen wijzigingen staan op pagina 38.

Extern toezicht

Extern toezicht op en externe toetsing van de bedrijfsvoering van AAP wordt uitgevoerd door:

- Dubois & co (accountantscontrole en management-letter);
- Ministerie van LNV (controle in het kader van het Dierentuinbesluit);
- Raad van Deskundigen (toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de geleverde zorg aan geïnfecteerde chimpansees);
- Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF);
- Ministerie van Financiën (ANBI-status).

OMGANG MET BELANGHEBBENDEN

AAP streeft een zo groot mogelijke transparantie en toegankelijkheid na. Aan een breed scala belanghebbenden verstrekken we informatie over het werk via verschillende (online) kanalen. In dit jaarverslag is een communicatiematrix opgenomen (zie pagina 15) die de communicatie met de verschillende doelgroepen weergeeft. Voor wat betreft de belangrijkste belanghebbenden (de donateurs, vrijwilligers en collega-organisaties) is de Raad van mening dat er adequate communicatiemiddelen zijn ingericht.

HET FINANCIËEL VERSLAG

AAP heeft het boekjaar 2019 afgesloten met een positief resultaat van € 893k (+203%). In de begroting was rekening gehouden met een tekort van € 866k. Dit verschil van € 1.759k is het gevolg van lagere lasten dan begroot (- € 698k / - 7,9%) en hogere baten dan begroot (+ € 1.061k / +13%).

Het verschil in baten wordt met name veroorzaakt bij 'baten van particulieren' en 'baten van loterijorganisaties'. Baten van particulieren zijn per saldo hoger dan begroot (+ € 1.377k) dit komt voornamelijk door hogere inkomsten uit nalatenschappen (+ € 1.427k). Het uitnutten van de budgetten voor het extra project 'Born to be Wild' gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij is vertraagd. Hierdoor zijn de baten van loterijorganisaties lager dan begroot (- € 283k).

De bestedingen zijn per saldo lager dan begroot door lagere kosten voor Wetgeving & Beleid - € 328k (-47%), algemene kosten - € 172k (- 40%), fondsenwerving - € 118k (- 29%), communicatie - € 67k (-27%) en kantoorkosten - € 43k (-19%). De kosten Wetgeving & Beleid zijn met name lager dan begroot door een vertraging in het project Born to be Wild. De algemene kosten zijn lager door het niet hoeven benutten van de post onvoorzien en de kosten fondsenwerving zijn lager door het uitstellen van een fondsenwervende campagne naar 2020. Een verdere toelichting op de 'Staat van Baten en Lasten' staat op pagina 44.

Het totaal van de kosten van eigen fondsenwerving in een percentage van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt voor 2019 10,8% (2018: 13,6%). Voor 2019 was 15,2% begroot. Het verschil ten opzichte van de begroting wordt verklaard door de hogere baten uit eigen fondsenwerving en de lagere kosten fondsenwerving. Met de 10,8% blijft Stichting AAP ruim binnen de door haarzelf gehanteerde norm van een drie-jaar-gemiddelde van maximaal 25%. Van de totale baten beschikbaar voor de doelstelling is 75,9% (2018: 81,6%) besteed aan de doelstelling. Dit is met name door de eerder genoemde hogere totale baten lager dan de voor 2019 begrote 91,2%. De besteding aan de doelstelling ten opzichte van de som der lasten is iets hoger dan begroot; 84,1% tegenover 82,2% (2018: 82,3%).

VERMOGEN

Reserves en fondsen

Het vermogen wordt onderverdeeld naar de volgende reserves en fondsen:

- bestemmingsreserves financiering activa;
- bestemmingsreserves overige;
- continuïteitsreserve;
- bestemmingsfonds Air Miles-campagne en
- bestemmingsfonds nalatenschap.

Bestemmingsreserves financiering activa

AAP financiert haar gebouwen met eigen vermogen, waarmee het vermogen voor een groot deel is vastgelegd in stenen. Dit maakt AAP inzichtelijk door bestemmingsreserves te vormen voor doelstellingsgebouwen (o.a. de dierverblijven) en voor gebouwen ondersteunend aan de doelstelling (o.a. het kantoorgebouw). AAP neemt de boekwaarde van deze gebouwen op onder deze reserve.

Bestemmingsreserve overige

In de 'bestemmingsreserve overige' zijn gelden gereserveerd voor toekomstige uitgaven of investeringen. Zo is er een reserve gevormd voor 'internationalisering, verduurzaming en toegankelijkheid' (ultimo 2019: € 545k) en toekomstige vervangingsinvesteringen aan / in gebouwen en terreinen in Almere en Primadomus (ultimo 2019 respectievelijk € 455k en € 330k). De intentie is om deze reserveringen binnen vijf jaar aan de opgegeven doelen te besteden.

Continuïteitsreserve

AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Ultimo 2019 is de continuïteitsratio 1,49. De norm voor de continuïteitsratio bedraagt maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. AAP kiest ervoor alle lasten van de organisatie toe te wijzen aan de werkorganisatie. Dit gezien het substantieel uitvoerende en arbeidsintensieve karakter van de activiteiten van AAP en de daarmee gepaard gaande langlopende verplichtingen ten aanzien van de zorg van de dieren (inclusief minimale instandhouding van daarvoor benodigde faciliteiten, waaronder gebouwen en terreinen) en/of dienstverbanden. Om deze reden acht AAP het verantwoord een continuïteitsreserve aan te houden ter hoogte van de maximale norm.

Dit wordt versterkt door de door AAP geziene risico's aangaande meerjarige verwachtingen van de financiële resultaten. In meerjarenbegrotingen worden negatieve resultaten voorzien, met name als gevolg van stijgende lasten (inflatie / indexatie van lasten, met name personeelslasten) en de tegelijkertijd conservatieve groei in baten, zolang de signalen van een duurzame groei nog niet aanwezig zijn.

Bestemmingsfonds Air Miles-campagne

In 2018 is een succesvolle wervingscampagne voor Air Miles uitgevoerd. Van de opbrengsten is een fonds van € 180k gevormd voor het verbeteren van de verblijven op de Apeneilanden, de verblijven in het Chimpanseecomplex en de verblijven voor de grote katachtigen in Spanje.

Bestemmingsfonds nalatenschappen

Eind 2019 heeft AAP een legaat geaccepteerd waarbij de te ontvangen gelden op verzoek van overledene alleen besteed mogen worden aan de verzorging van dieren.

VOORZIENINGEN

De voorzieningen voor jubileumuitkeringen (€ 46k) zijn aangepast naar de stand van zaken per 31 december 2019. Ook is een voorziening gevormd voor een nog mogelijke vordering op een door AAP ontvangen nalatenschap (€ 60k).

LANGLOPENDE SCHULDEN

Het financieel beleid is er onder meer op gericht activa te financieren met eigen middelen en daarmee een sterke balansstructuur te bewerkstelligen. AAP heeft om die reden geen langlopende schulden.

LIQUIDITEITEN

In 2019 zijn de beschikbare liquide middelen gestegen tot € 11.695k tegen € 11.178k ultimo 2018. Voor een uit-

gebreide opstelling van de kasstromen wordt verwezen naar de jaarrekening (pag 41). Uit dit overzicht blijkt dat de kasstroom uit operationele activiteiten in 2019 € 799k bedroeg, terwijl een negatieve kasstroom van € 341k was begroot. Het verschil is met name een gevolg van de hogere baten van particulieren dan begroot (€ 422k) en lagere betalingen aan leveranciers en werknemers (- € 747k).

De negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten (€ 282k) is lager dan de begrote (€ 347k). Dit is een gevolg van enerzijds een overschrijding van de investering in nieuwe zonnepanelen in Primadomus (+ € 50k) en een onderschrijding van de investeringen in bedrijfsmiddelen (- € 92k) omdat de uitgaven aan een nieuwe telefooncentrale (begroot € 65k) en aircosysteem (begroot € 27k) lager waren waardoor ze niet als investeringen maar als kosten zijn opgenomen. De investeringen in doelstelling (€ 40k) zijn lager dan begroot (€ 55k). Dit is het gevolg van enerzijds een onderschrijding van de investering in nieuw hekwerk voor de Apeneilanden (€ -40k) en anderzijds een niet begrote investering in een dry cooler voor de Primatenhal (+ € 25k).

Het beheer van de liquiditeiten wordt nader toegelicht in het vermogens- en liquiditeitsbeleid (zie pagina 38). Gezien de negatieve rentestand en het feit dat deze naar verwachting langere tijd aanhoudt, is in 2019 gestart met een heroverweging van het beheer van liquiditeiten.

TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN

In 2019 is geïnvesteerd in zonnepanelen in Primadomus (€ 250k), hiervoor zullen we in 2020 een subsidie ontvangen van € 119k. In Almere is geïnvesteerd in een hekwerk voor de Apeneilanden (€ 15k) en een dry cooler voor de Primatenhal (€ 25k).

KOSTEN ADMINISTRATIE EN BEHEER

De uitvoeringskosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van medewerkers in dienstverband. De administratie- en beheerkosten worden uitgedrukt als percentage van de totale kosten. Het begrote percentage bedraagt 4,4% ten opzichte van 4,3% gerealiseerd.

Het percentage is conform de door AAP gestelde norm van 5%.

VERWACHTINGEN 2020

Voor het jaar 2020 is een negatief resultaat begroot van € 749k. De opbrengsten zijn gelijk met de begroting van 2019. Dit komt met name door lager begrote opbrengsten van het project Born to be Wild. Ten opzichte van de realisatie van 2019 zijn begrote opbrengsten € 1.105k lager. Dit wordt name veroorzaakt door inkomsten uit nalatenschappen, welke AAP (t.o.v. de realisatie) behoudend blijft begroten gezien de moeilijke voorspelbaarheid ervan. Omdat de opbrengsten uit nalatenschappen moeilijk te begroten zijn hanteert AAP een berekeningsmethodiek die gebaseerd is op het 7-jaars gemiddelde van de gerealiseerde nalatenschappen. Hierbij treedt er een vertragend effect op, omdat de gerealiseerde nala-

tenschappen van 2019 nog niet in het 7-jaars gemiddelde voor de begroting 2020 worden meegenomen. Daarom zijn de totale baten van particulieren in 2020 lager begroot dan de realisatie in het jaar 2019. Ten opzichte van de begroting 2019 zijn deze inkomsten wel hoger begroot.

De kosten worden in 2020 € 313k hoger begroot ten opzichte van de realisatie 2019. Dit komt door een aantal kosten die niet zijn uitgegeven in 2019 en opnieuw zijn begroot in 2020. Waaronder innovatiebudgetten binnen Opvang & Herplaatsing, investeringen in het fondsenwervings-/CRM-systeem en een fondsenwervende campagne. Het positieve resultaat van nalatenschappen over 2019, verbloemt de noodzaak om te investeren in de groei van reguliere donaties. Afnemende donateurs aantallen en veranderend geefgedrag, maakt dat AAP moet blijven investeren in een duurzame groei van reguliere donaties. Vertraagde planvorming door personele uitdagingen op de afdeling, maakte dat dit nog niet in 2019 is uitgevoerd, maar alsnog in 2020 gaat gebeuren.

In 2020 wordt nader onderzocht hoe AAP haar impact verder kan vergroten. Met het resultaat van 2019 is daar extra budget voor beschikbaar gekomen. Wij hopen plannen hiervoor in 2020 te maken en waar mogelijk ook zo snel mogelijk uit te voeren.

SAMENWERKINGSTABEL

Naam organisatie/ samenwerkingsverband	Rol AAP	Doel samenwerking	Resultaten 2019	Activiteiten voor 2020	Risico's
Bijdrage AAP < € 2.500					
<i>Species Survival Network (SSN)</i>	Lid.	Op de hoogte blijven van internationale ontwikkelingen, vooral in relatie tot het CITES-verdrag. Toegang hebben tot een internationaal netwerk.	Samen met o.a. EARS en Eurogroup for Animals geeft AAP input aan een officiële CITES-werkgroep aan het verbeteren van de opvang van in beslag genomen dieren. De inbreng van AAP wordt zeer gewaardeerd.	AAP participeert in verschillende overlegstructuren om de regelgeving over welzijn van in beslag genomen dieren binnen CITES te verbeteren en geeft input voor soortspecifieke voorschriften voor houders (bijv. dierentuinen) van CITES-soorten.	Een aantal samenwerkingspartners heeft fundamentele standpunten dan AAP (bijv. ten aanzien van dierentuinen). Dit kan de samenwerking van AAP met dierentuinen beïnvloeden.
<i>Paramaribo Zoo</i>	Partner in 'twinningproject' ministerie van Buitenlandse Zaken.	Verbeteren van maatschappelijke en economische positie van Paramaribo Zoo.	Start project oktober 2019: eerste verkenning en planvorming afgerond.	Expertadvies commerciële bedrijfsvoering dierentuin, bouw quarantaineruimte en eerste trainingen dierversorgend personeel.	Het werken buiten de (Europese) grenzen brengt altijd risico's met zich mee, specifiek op het gebied van snelheid van verandering en duurzame verandering.
Bijdrage AAP > € 2.500 en < € 10.000					
<i>InfoCircos (Spanje)</i>	Lid en financier.	Een verbod op het gebruik van exotische zoogdieren in circussen in Spanje.	Verboden op het gebruik van exotische zoogdieren in circussen op gemeentelijk en regionaal niveau. Officieel eind aan overheidssubsidies voor circussen met wilde dieren. Zie pag. 10 verslag.	Verdere uitbreiding van verboden op het gebruik van exotische zoogdieren in circussen, uiteindelijk leidend tot regionale verboden en een nationaal verbod.	Een aantal partners heeft fundamentele standpunten dan AAP. Dat kan van invloed zijn op samenwerkingen met andere stakeholders.
<i>Lid Vereniging Participanten Kemphaan</i>	Lid en secretaris.	Afstemming van beheer en promotie van het stadslandgoed waarop Stichting AAP is gevestigd.	Reguliere beheer- en promotieactiviteiten.	Reguliere beheer- en promotieactiviteiten.	Geen.
Bijdrage AAP >= € 10.000					
<i>De Dierencoalitie</i>	Lid dagelijks bestuur dat toeziet op de resultaten van de nieuwe koers.	Zicht houden op de Nederlandse politiek en afstemming tussen dierenbeschermingsorganisaties in Nederland. Verhogen impact sector door eenduidige standpunten naar de Nederlandse politiek.	De Dierencoalitie ondersteunde de activiteiten van AAP met betrekking tot moeizame totstandkoming van de positieflijst. Ook de lobbycampagne voor de Europese Verkiezingen was uitgevoerd in samenwerking met de Dierencoalitie.	De Dierencoalitie bereidt zich voor op de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Er wordt een lobbyplan opgesteld en uitgevoerd. AAP speelt een belangrijke rol daarin. Ook zijn we betrokken bij de evaluatie van de Wet Dieren.	Een aantal partners heeft fundamentele standpunten dan AAP. Dat kan van invloed zijn op samenwerkingen met andere stakeholders.

Naam organisatie/ samenwerkingsverband	Rol AAP	Doel samenwerking	Resultaten 2019	Activiteiten voor 2020	Risico's
Bijdrage AAP >= € 10.000					
<i>European Alliance for Rescue centers and Sanctuaries (EARS)</i>	De directeur-bestuurder van AAP is voorzitter van het bestuur van het samenwerkingsverband.	Europese opvangcentra en hun belangen bijeen brengen en behartigen, kwaliteit van het werk verbeteren en de samenwerking te vergroten.	EARS heeft een opvangdatabase gelanceerd waarmee overheden en organisaties opvangadressen kunnen vinden. De samenwerking tussen EARS en AAP was in 2019 zeer intensief.	AAP is ermee gediend als de invloed van EARS groot is. Daarom nieuwe leden werven waarmee de diversiteit zowel geografisch als qua werkerrein vergroot wordt. Samenwerken met dierentuinen om via die route de opvangcapaciteit te vergroten.	Het oordeel van EARS over de kwaliteit van partnerorganisaties kan afstralen op AAP, omdat de directeur van AAP tevens de voorzitter van EARS is.
<i>Goede Doelen Nederland</i>	AAP is lid. De directeur-bestuurder was tot medio 2019 lid van het bestuur van Goede Doelen Nederland.	Effectiviteit sector vergroten door sectorbrede afstemming en belangenbehartiging en o.a. centrale inkoop.	Reguliere activiteiten.	Lidmaatschap binnen het bestuur van GDN is op eigen verzoek beëindigd vanwege het stellen van prioriteiten.	Geen.
<i>Eurogroup for Animals (Brussel)</i>	Strategische samenwerking voor Europese lobby. Directeur-bestuurder van AAP is gekozen binnen het bestuur van Eurogroup.	Het monitoren van dierenwelzijnsissues en het tot stand brengen van Europese regelgeving voor een welzijnsverbetering van exoten in de EU of Europese lidstaten.	AAP werkt binnen Eurogroup intensief samen met één medewerker. De nadruk lag in 2019 op de Europese Verkiezingen, werk richting een EU-circusverbod en aandacht voor de problematiek van de beperkte opvangcapaciteit in Europa.	Continueren activiteiten op Europees niveau aangaande de positieflijst, het circusverbod en de beperkte opvang in Europa.	Met name financieel; het behelst een grote financiële verplichting.
<i>Lilongwe Wildlife Rescue Center (Malawi)</i>	AAP is medefinancier van dit project.	Met kennis en middelen de ontwikkeling van een opvangcentrum in Afrika steunen met als uiteindelijk doel deze zelfvoorzienend te maken.	Naast financiële steun aan het opvangcentrum zijn we medefinancier van de implementatie van de huisvestingsrichtlijnen.	Per mei 2019 is het contract '5 jarige samenwerkingsovereenkomst' afgelopen en zijn de duurzaamheidsdoelstellingen behaald.	Klein. Het werken in Afrika is lastig en brengt een financieel risico met zich mee. Door direct contact met het lokale management en het bestuur is dat risico minimaal.
<i>LAV (Italië)</i>	Partner in Italië in het project Born to be Wild.	Duurzaam faciliteren van handhaving illegale handel in berberapen. Als onderdeel van de handelsroutes van berberapen uit het wild naar Europa.	Organiseren van een seminar, workshops voor handhavers en faciliteren van de opvang van in beslag genomen berberapen.	Ondersteuning in kosten van in beslag genomen berberapen tijdens de duur van het project (t/m aug 2020) en het ondersteunen van het opzetten van een toekomstige financiering om de activiteiten zelfstandig te kunnen voortzetten.	Geen.
<i>Positive List Coalition (Spain)</i>	Oprichter en financier.	De implementatie van een positieflijst voor huisdieren in Spanje.	Opnemen van het positieflijstbeginsel in regionale wetgeving in Navarra. Publicatie van artikel over positieflijst in rapport van de Spaanse sectororganisatie van dierenhandel.	Verdere uitbreiding van lobbyactiviteiten op regionaal en landelijk niveau, uiteindelijk leidend tot een nationale positieflijst.	Geen.
Samenwerkingen zonder geldelijke verplichtingen					
<i>Ministerie van OCW</i>	AAP ontvangt subsidie via het Ministerie van OCW en VWS.	Een veilige, welzijnsvriendelijke en duurzame oplossing voor de voormalige chimpansees uit Biomedical Primate Research Center (BPRC Rijswijk).	Buiten regulier overleg geen bijzonderheden.		Afhankelijkheid van subsidie is een risico dat door middel van een convenant veilig is gesteld.

VERMOGENS- EN LIQUIDITEITSBELEID

Het vermogen dat AAP aanhoudt is bedoeld voor continuïteits- en bestemmingsreserves, die op korte termijn (binnen 5 jaar) beschikbaar moeten zijn. Het vermogens- en liquiditeitsbeleid van Stichting AAP kent om die reden als hoofduitgangspunt het in stand houden van de waarde van de hoofdsom.

Hiervoor weegt Stichting AAP het minimaliseren van risico en het duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord financieel beheer af. Deze afweging valt uiteen in een tweetal keuzes: de keuze voor een bankrelatie en de keuze voor een financieel product.

BANKRELATIE(S)

De banken waar Stichting AAP zaken mee doet, moeten in het kader van het minimaliseren van het risico minimaal voldoen aan één van de volgende criteria:

1. een systeembank óf
2. minimaal een CET1 kapitaalratio* van 10%⁽²⁾ óf
3. beoordeling van Moody's van minimaal A2

**CET1 kapitaalratio (Common equity Tier ratio) is een maatstaf voor de hoeveelheid kapitaal van de hoogste kwaliteit, voortkomend uit de Basel-akkoorden.*

Na toetsing op deze criteria wordt iedere (potentiële) bankrelatie getoetst op het gevoerde duurzaamheids-

beleid. Dit duurzaamheidsbeleid vormt uiteindelijk de doorslaggevende factor in de keuze voor een bankrelatie.

SPREIDEN VAN VERMOGEN EN LIQUIDITEITEN

Het vermogen van Stichting AAP dient gespreid te worden over verschillende banken en/of juridische entiteiten. Per bank en/of entiteit mag maximaal vijf miljoen euro gestald vermogen staan.

VERMOGENS- OF LIQUIDITEITSPRODUCTEN

Alleen producten met een (zeer) laag risicoprofiel worden door AAP aangekocht of aangehouden. Dit betekent dat overtollige liquide tegen vastrentende waarden voor bepaalde termijn worden vastgelegd of aangehouden op een spaarrekening. Onder vastrentende waarden verstaan we deposito's of obligaties. Obligaties dienen bij aanschaf een bovengemiddeld positieve rating (= onder gemiddeld risico) te hebben. Obligaties worden in principe verkocht op het moment dat deze een gemiddelde rating krijgen. Donaties, giften, nalatenschappen e.d. die worden geschonken aan Stichting AAP en die bestaan uit vastrentende waarden worden geaccepteerd. Afhankelijk van de geldende rentestand is het beleid om deze obligaties aan te houden tot aflossingsdatum en periodiek de rente te ontvangen. Nalatenschappen die bestaan uit effecten worden geaccepteerd en vanuit het risico-oogpunt in principe direct na overdracht geliquideerd.

DUURZAAM, MAATSCHAPPELIJK EN ETHISCH VERANTWOORD BELEGGEN

Stichting AAP wil duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord haar vermogen en liquiditeiten onderbrengen bij banken, waarbij ons streven is om zo verstandig mogelijk met energiebronnen en het milieu om te gaan. Dit past bij onze waarden als maatschappelijke organisatie. De doelstelling van Stichting AAP is om met zo min mogelijk risico een zo gunstig mogelijk rendement te realiseren, onder voorwaarde dat er voldaan wordt aan de eisen op het gebied van duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord ondernemen. Beoordeling van de portefeuille bij bancaire organisaties vindt plaats met behulp van Systainalytics; een onderzoeksinstituut gespecialiseerd in verkrijgen en toepassen van ethische beoordelingen van ondernemingen en staten.

POSITIEVE CRITERIA

De aan te houden vastrentende waarden dienen aan de volgende criteria te voldoen:

- Het beleid van de onderneming dient niet in strijd met de doelstelling van Stichting AAP te zijn.
- Ondernemingen dienen geen negatieve invloed uit te oefenen op het welzijn van uitheemse dieren en diersoorten.
- Ondernemingen dienen een actief en integraal milieubeleid te voeren, hierbij kan gedacht worden aan:
 - de aard van de gebruikte grondstoffen en eindproduct;
 - energie- en waterverbruik;
 - de aard van vrijkomende emissies en afval bij de productie;
 - mogelijkheden en mate van hergebruik van producten.

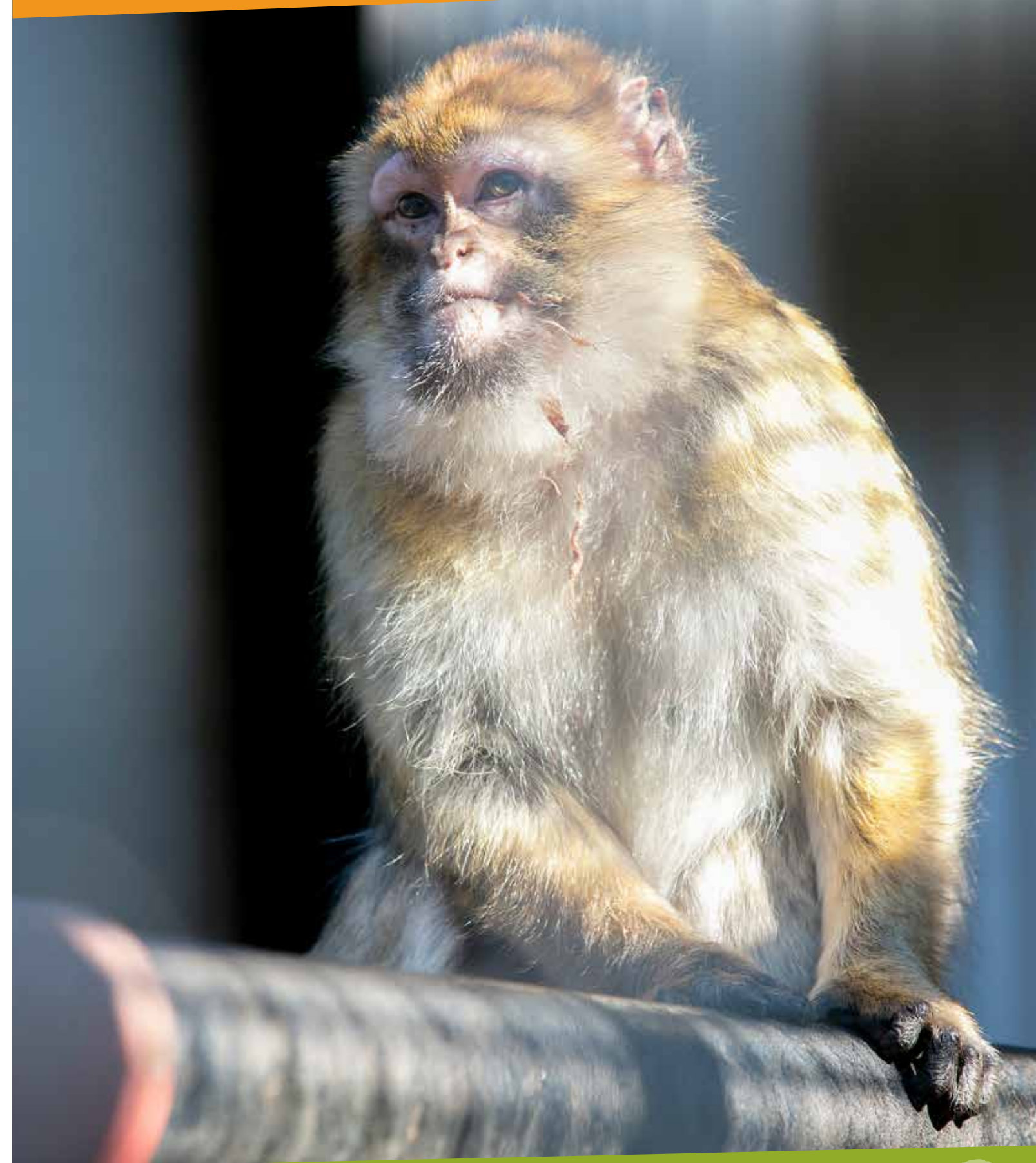
UITSLUITINGSCRITERIA

Beleggingen zijn niet toegestaan in:

- ondernemingen die bij ontwikkeling en productie van hun artikelen gebruikmaken van dierproeven; (om deze reden wordt niet belegd in farmaceutische bedrijven);
- ondernemingen in de bio-industrie of die gebruikmaken van gentechnologie;
- ondernemingen actief in productie of distributie van nucleaire energie;
- ondernemingen actief in productie of handel van wapens gericht op vernietiging van leven, natuur of eigendommen;
- ondernemingen die zich bezighouden met tabak, alcohol, pornografie, gokken, kinderarbeid, discriminatie en schending van mensenrechten;
- aandelen, tenzij verworven uit een nalatenschap van een donateur (aandelen in de hierboven genoemde ondernemingen zijn niet toegestaan).

VOORGENOMEN WIJZIGINGEN IN 2020

Gezien de rente ontwikkelingen is AAP in 2019 gestart met het heroverwegen van haar liquiditeitsbeleid. Onderzocht is of en hoe zo veel mogelijk kan worden voorkomen dat negatieve rente over spaargelden moet worden betaald. Dit heeft geleid tot de conclusie dat AAP om het vermogen in stand te houden, geen andere keuze heeft dan te gaan beleggen. Om ook rekening te houden met de stijgende kostenniveaus, is de doelstelling verhoogd om het vermogen niet nominaal in stand te houden, maar reëel. Hiermee wordt ook rekening gehouden met inflatie en kosten die gemaakt worden om het rendement te behalen. In de besluitvorming neemt AAP mee dat de risico's van het beleggen zo laag mogelijk moeten zijn, dat gelden duurzaam worden belegd en altijd beschikbaar moeten zijn om indien noodzakelijk te kunnen worden aangewend voor de doelstelling. Begin 2020 wordt de besluitvorming afgerond.

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na resultaatbestemming)

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Immateriële vaste activa (1)				
<i>Bedrijfsmiddelen</i>				
Software	64.076		113.006	
		64.076		113.006
Materiële vaste activa (2)				
<i>Bedrijfsmiddelen (3)</i>				
Gebouwen en terreinen	1.655.257		1.718.845	
Inventaris bedrijfsmiddelen	179.041		116.856	
Bedrijfsmiddelen in ontwikkeling	0		5.336	
		1.834.298		1.841.037
Direct in gebruik voor de doelstelling (4)				
Gebouwen en terreinen	9.133.904		9.722.967	
Inventaris doelstelling	24.263		14.802	
Terreinen in ontwikkeling	14.709		0	
		9.172.876		9.737.769
		11.007.174		11.578.807
Financiële vaste activa (5)				
Aandelen (6)	38.057		33.861	
Obligaties (7)	148.774		148.416	
		186.831		182.277
Vorraden (8)		14.261		14.336
Vorderingen (9)		2.528.553		1.744.569
Liquide middelen (10)		11.695.242		11.178.163
Totaal		25.496.137		24.811.158

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves en fondsen (11)				
<i>Reserves</i>				
Continuïteitsreserve (12)	12.183.650		11.001.192	
Bestemmingsreserve financiering activa - doelstelling (13)	9.133.904		9.722.967	
Bestemmingsreserve financiering activa - bedrijfsmiddelen (14)	1.019.965		1.077.423	
Bestemmingsreserve - overige (15)	1.330.000		1.015.158	
		23.667.519		22.816.739
<i>Fondsen (16)</i>				
Bestemmingsfondsen	222.500		180.000	
		222.500		180.000
Voorzieningen (17)				
Voorziening jubileum	45.610		48.333	
Voorziening nalatenschappen	60.000		0	
		105.610		48.333
Kortlopende schulden (18)				
Belastingen en sociale lasten	233.165		224.145	
Crediteuren	167.946		180.796	
Overlopende passiva (19)	758.810		1.024.340	
Overige kortlopende schulden (20)	340.588		336.806	
		1.500.508		1.766.087
Totaal		25.496.137		24.811.158

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

(op basis van richtlijn RJ650)

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
BATEN			
Baten van particulieren (21)	7.005.809	5.629.000	6.191.619
Baten van bedrijven (22)	80.923	75.000	74.967
Baten van loterijorganisaties (23)	716.541	1.000.000	737.934
Baten van subsidies van overheden (24)	932.164	976.048	902.922
Baten van andere organisaties zonder winststreven (25)	109.875	150.000	157.464
Som van de geworven baten	8.845.312	7.830.048	8.064.907
Baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten (26)	143.688	120.041	190.804
Overige baten (27)	48.500	39.545	95.580
Som van de baten	9.037.501	7.989.634	8.351.291
LASTEN (28)			
Besteed aan doelstellingen			
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Almere	3.603.115	3.577.285	3.478.261
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	2.208.287	2.187.761	2.140.433
Wetgeving en beleid	1.050.038	1.520.443	1.191.918
Projecten	0	0	0
	6.861.441	7.285.489	6.810.612
Wervingskosten	952.397	1.186.932	1.094.358
Kosten beheer en administratie	349.160	388.481	369.689
Som van de lasten	8.162.997	8.860.902	8.274.659
Saldo vóór financiële baten en lasten	874.504	-871.268	76.631
Saldo financiële baten en lasten (29)	18.776	5.675	-16.607
Saldo van baten en lasten	893.279	-865.593	60.025

Bestemming saldo van baten en lasten:

Toevoeging/onttrekking aan:	
• continuïteitsreserve	1.182.458
• bestemmingsreserve financiering activa doelstelling	-589.063
• bestemmingsreserve financiering activa bedrijfsmiddelen	-57.458
• bestemmingsreserve verbeteren toekomstbestendigheid AAP	363.842
• bestemmingsreserve herstel arbeidsvoorwaarden	-130.000
• bestemmingsreserve Almere	300.000
• bestemmingsreserve Primadomus	-219.000
• bestemmingsfonds Air Miles	0
• bestemmingsfonds nalatenschappen	42.500
Saldo van baten en lasten	893.279

Resultaatbestemming 2019

Het positieve resultaat wordt aangewend ter aanvulling van de bestemmingsreserve verbeteren toekomstbestendigheid AAP en bestemmingsreserve Almere. Daarnaast is een nieuw bestemmingsfonds nalatenschappen gevormd. Verder vinden er onttrekkingen plaats van bestemmingsreserve financiering activa doelstelling en bedrijfsmiddelen en Primadomus. Aan de bestemmingreserve herstel arbeidsvoorwaarden is zodanig onttrokken dat deze op nul staat. De mutaties op de diverse reserves en fondsen worden verrekend met de continuïteitsreserve (zie pagina 58 en verder in het jaarverslag)

KASSTROOMOVERZICHT 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Baten van particulieren	6.050.668	5.629.000	6.821.035
Baten van bedrijven	48.890	75.000	49.181
Baten van loterijorganisaties	502.500	500.000	500.000
Baten van subsidies van overheden	1.164.469	1.222.000	1.114.403
Baten van andere organisaties zonder winststreven	155.875	150.000	162.464
Baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten	150.755	120.041	151.330
Overige baten	35.516	34.745	44.521
Loonkostensubsidies	5.620	4.800	8.356
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-7.334.726	-8.082.094	-7.406.043
	779.567	-346.509	1.445.247
Ontvangen rente	8.680	50	7.872
Betaalde rente	0	0	0
Beleggingsresultaat	10.690	5.625	6.570
Kasstroom uit operationele activiteiten	798.938	-340.834	1.459.689
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in immateriële vaste activa	0	0	89.557
Investerings in bedrijfsmiddelen	250.094	292.000	5.336
Investerings in doelstelling	39.877	55.000	69.212
Desinvestering	-8.112	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	281.859	347.000	164.105
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende leningen	0	0	0
Afgestoten beleggingen	0	0	3.206
Koersresultaat	0	0	-237
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	2.969
Netto kasstroom	517.079	-687.834	1.298.552
Saldo liquide middelen primo	11.178.163	11.178.163	9.879.611
Saldo liquide middelen ultimo	11.695.242	10.490.330	11.178.163

TOELICHTING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van AAP betreffen het verbeteren van het welzijn van uitheemse, niet gedomesticeerde zoogdieren. AAP doet dit enerzijds door opvang, verzorging en herplaatsing van individuele dieren en anderzijds door preventieve beïnvloeding van algemeen publiek en beleidsmakers. AAP zet zich in Nederland en daarbuiten actief in om samenwerkingen aan te gaan om haar doel te bereiken. Voor de statutaire doelstelling zie pagina 16 in het jaarverslag.

Vestigingsadres

AAP, statutair gevestigd te Almere, is feitelijk gevestigd op Kempaanhpad 1, 1358 AC te Almere. Daarnaast heeft AAP nog een vestiging in Spanje, Primadomus genaamd, op Partida Rincón del Moro nr. 6 te Villena, Alicante.

Stelselwijzigingen

In 2019 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de verworven activa doelstelling en bedrijfsmiddelen is opgenomen onder de investeringsactiviteiten. Afgestoten beleggingen en gerealiseerde koersresultaten zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van AAP zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekening-post.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de "Richtlijn Fondsenwervende Instellingen" (Richtlijn 650 of RJ650) en de "Algemene bepalingen voor organisaties zonder winststreven" (Richtlijn 640 of RJ640), zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

AAP beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief. De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs.

1. Immateriële vaste activa

Software wordt bij aanschaf gewaardeerd tegen de kostprijs (zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs). Na de eerste waardering wordt de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffingen gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdsevenredig plaats. De geschatte levensduur van de software bedraagt 3 jaar.

2. Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs, verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffingen gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdsevenredig plaats. De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er is geen verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

3. Bedrijfsmiddelen

De geschatte levensduur van de gebouwen bedraagt 30 jaar. De geschatte levensduur van de inventaris bedrijfsmiddelen bedraagt 3 jaar, met uitzondering van de levensduur van de zonnepanelen die 10 jaar bedraagt.

4. Direct in gebruik voor de doelstelling

De geschatte levensduur van de gebouwen zonder dierverblijven in gebruik voor de doelstelling bedraagt 30 jaar. Voor gebouwen met dierverblijven in gebruik voor de doelstelling is gerekend met een levensduur van 20 jaar.

De geschatte levensduur van de inventaris in gebruik voor de doelstelling bedraagt 3 jaar.

5. Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa worden zowel aandelen als obligaties verstaan, die beiden een andere waarderingwijze kennen.

6. Aandelen

Aandelen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze aandelen heeft AAP uit nalatenschappen verkregen. De aandelen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder saldo financiële baten en lasten.

7. Obligaties

Obligaties worden aangehouden tot einde looptijd en er wordt gewacht op aflossing. Obligaties worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De jaarlijks te ontvangen rente wordt opgenomen op de balans (liquide middelen) waarbij de waarde van de obligaties wordt gecrediteerd. De effectieve rente wordt in de staat van baten en lasten verantwoord onder saldo financiële baten en lasten.

8. Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out'). De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

9. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

10. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

11. Reserves en fondsen

Het eigen vermogen van AAP wordt verdeeld over diverse reserves en bestemmingsfondsen. Jaarlijks wordt het resultaat door het bestuur bestemd en worden de diverse reserves gevormd. Eerst wordt de bestemmingsreserve financiering activa doelstelling opgebouwd. Vervolgens wordt de bestemmingsreserve financiering activa bedrijfsmiddelen gevormd. Daarna worden de overige bestemmingsreserves gevormd naar aanleiding van het Lange Termijn Plan. Als laatste wordt de continuïteitsreserve gevormd. Dit plan wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Gelden waarbij door derden aangegeven is waaraan het besteed moet worden zijn in bestemmingsfondsen opgenomen.

12. Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat in de toekomst aan de verplichtingen kan worden voldaan. Conform richtlijnen van Goede Doelen Nederland mag de maximaal toegestane continuïteitsreserve 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie zijn. Gezien het substantieel uitvoerende karakter van de organisatie en de daaraan gekoppelde langlopende verplichtingen, kiest AAP ervoor om de totale jaarlijkse lasten toe te kennen aan de werkorganisatie.

13. Bestemmingsreserve financiering activa doelstelling

Het bestuur van AAP heeft een reserve financiering activa doelstelling afgezonderd ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen waarin de dieren zijn gehuisvest. Dit deel van het vermogen is niet vrij besteedbaar voor AAP.

14. Bestemmingsreserve financiering activa bedrijfsmiddelen

Het bestuur van AAP heeft een reserve financiering activa bedrijfsmiddelen afgezonderd ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen bedrijfsmiddelen. Dit deel van het vermogen is niet vrij besteedbaar voor AAP.

15. Bestemmingsreserves - overige

De bestemmingsreserves zijn afgezonderd voor een drietal onderdelen: verbeteren toekomstbestendigheid AAP en toekomstige investeringen voor de instandhouding van gebouwen en inventaris in Almere en Primadomus.

16. Bestemmingsfondsen

Er is een bestemmingsfonds Air Miles gevormd, waarbij donateurs hun bijna verlopen Air Miles-punten konden schenken aan AAP. Deze inkomsten zijn bestemd voor de Apeneilanden, het Chimpanseecomplex en Big Cats.

Er is een bestemmingsfonds Nalatenschappen gevormd dat direct besteed dient te worden aan de dieren.

17. Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorziening jubileumuitkering is gevormd om uitkeringen aan medewerkers van AAP zeker te stellen. Deze jubileumuitkeringen behelzen een uitkering van een (deel van het) bruto maandsalaris gerelateerd aan het aantal verblijfsjaren bij AAP. Er wordt een half bruto maandsalaris uitgekeerd bij 10 en 15 dienstjaren, 1 bruto maandsalaris bij 25 jaar in dienst en 2 bruto maandsalarissen bij 40 jaar in dienst. De opbouw van deze jubileumvoorziening vangt pas aan op het moment dat een medewerker minimaal 5 jaar in dienst is.

De voorziening nalatenschappen is gevormd voor de mogelijk volledig opeisbare legitieme portie van een nalatenschap waarbij AAP de enige erfgenaam is.

18. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

19. Overlopende passiva

Overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Deze worden uitgesplitst weergegeven in de toelichting op de balans per jaareinde.

20. Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Overige kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De looptijd is korter dan 1 jaar. Deze worden uitgesplitst weergegeven in de toelichting op de balans per jaareinde.

Pensioenregeling

Per 1 januari 2018 is AAP overgestapt op een pensioen op basis van beschikbare premiereregeling. De belangrijkste kenmerken van deze regeling zijn:

- een beschikbare premiereregeling waarbij de pensioengrondslag het pensioengevend jaarsalaris is (inclusief vakantiegeld) verminderd met de franchise;
- bij een beschikbare premiereregeling is de hoogte van de pensioenuitkering onzeker. De hoogte van de pensioenuitkering wordt bepaald door de betaalde

- premie waarvan de hoogte vaststaat, die na aftrek van aankoopkosten is belegd en de beleggingsrendementen die daarop zijn behaald en de ten tijde van aankoop geldende tarieven voor direct ingaande pensioenen;
- de beschikbare premie wordt belegd volgens de life-cycle methodiek; dit houdt in dat het beleggingsrisico wordt afgebouwd naarmate de pensioendatum nadert;
 - medewerkers hebben de keuze uit een standaard of duurzame lifecycle;
 - de eigen bijdrage voor de werknemer is 4% van de pensioengrondslag;
 - contractduur is 5 jaar waarbij de uitvoeringsovereenkomst eindigt op 31 december 2023;
 - de pensioenleeftijd is 68 jaar.

De pensioenregeling wordt gezamenlijk uitgevoerd door Brand New Day Premiepensioeninstelling N.V (BND) en ASR Levensverzekering N.V. (ASR). Voor de uitvoering van deze pensioenovereenkomst heeft AAP met BND en ASR een uitvoeringsovereenkomst gesloten.

GRONDSLAGEN BEPALING VAN OVERSCHOTTEN EN TEKORTEN

Algemeen

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de som van de baten en de som van de lasten vermeerderd danwel verminderd met het saldo financiële baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. In de balans wordt rekening gehouden met de, aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen dan wel betaald. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze toegezegd of gerealiseerd zijn.

Baten

21. Baten van particulieren

Onder de baten van particulieren wordt verstaan ontvangen donatie- en adoptiegelden alsmede opbrengsten uit acties, nalatenschappen, legaten, lijfrentes, Air Miles en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen.

Nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, onder aftrek van eventueel verschuldigde schenkings- en successierechten. De ontvangen toezeggingen met betrekking tot nalatenschappen en legaten met een geschatte waarde van minder dan € 10.000 worden op 100% gewaardeerd. Toezeggingen boven de € 10.000 worden gewaardeerd op 85%.

De overige posten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt. Vanwege de geringe omvang van de opbrengstwaarde van de verkoop van voorraden, wordt deze in de staat van baten en lasten verantwoord onder de baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs.

22. Baten van bedrijven

Onder de baten van bedrijven wordt verstaan ontvangen donatie- en adoptiegelden en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen.

23. Baten van loterijorganisaties

Onder baten van loterijorganisaties wordt verstaan ontvangen baten van de Nationale Postcode Loterij.

24. Baten van subsidies van overheden

Onder baten van subsidies van overheden worden goedingen verantwoord voor in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afgesloten contracten met betrekking tot de opvang en verzorging van proefdieren. Zie voor verdere informatie toelichting op de balans punt 19 overlopende passiva. Verder worden hieronder overige (eenmalige) subsidies verantwoord en subsidies ontvangen voor een Europees vrijwilligers project.

25. Baten van andere organisaties zonder winststreven

Onder baten van andere organisaties zonder winststreven wordt verstaan ontvangen donatie- en adoptiegelden alsmede opbrengsten uit acties van scholen, fondsen en stichtingen.

26. Baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten

Onder baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten worden onder andere verantwoord baten ontvangen voor de opname en verzorging van inbeslaggenomen dieren, ontvangen huurbedragen van vrijwilligers/stagiaires/medewerkers voor woonruimte en baten voor het verzorgen van opleidingen voor derden. Verkregen goederen en diensten in natura van materiële omvang worden verantwoord tegen de waarde volgens het economisch verkeer.

27. Overige baten

Onder overige baten worden kortingen en diverse kleine retour ontvangen bedragen geboekt.

28. Lasten

De lasten bestaan uit kosten besteed aan de doelstellingen, wervingskosten en kosten besteed aan beheer

en administratie. De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Directe kosten worden direct toegewezen waar ze betrekking op hebben. Indirecte kosten worden verdeeld op basis van een kostenverdeelsleutel. Deze kostenverdeelsleutel is gebaseerd op de verhouding van de bestede uren van de medewerkers van AAP over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Het aan de medewerkers betaalde jaarsalaris is hierbij als wegingsfactor meegenomen en de berekening wordt jaarlijks geactualiseerd.

29. Saldo financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Baten uit beleggingen bestaan uit dividend, rente en (on)gerealiseerde koersresultaten.

Van de indirecte kosten wordt 80,8% (in 2018: 80,0%) toegewezen aan de doelstelling. De onderverdeling daarvan is als volgt:

• Opvang, verzorging en herplaatsing Almere	54,4%	} 80,8%
• Opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	15,9%	
• Wetgeving en beleid	10,5%	

Van de indirecte kosten wordt 12,4% (in 2018: 12,8%) toegewezen aan werving baten.

• wervingskosten	12,4%
------------------	-------

De kosten beheer en administratie 6,8% (in 2018: 7,2%) worden berekend door toerekening van de kosten directie, financiën, technische dienst, automatisering, P&O en facilitaire diensten.

• beheer en administratie	6,8%
---------------------------	------

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Software
	€
1. Bedrijfsmiddelen	
Aanschafwaarde per 31 december 2018	165.097
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2018	52.091
Boekwaarde per 1 januari 2019	113.006
Afschrijvingen	48.930
Boekwaarde per 31 december 2019	64.076
Aanschafwaarde per 31 december 2019	165.097
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	101.021
Boekwaarde per 31 december 2019	64.076

De immateriële vaste activa bestaat uit de boekwaarde van het systeem voor vastlegging van donateurgegevens. In de post immateriële vaste activa per ultimo 2019 is een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 0 (in 2018 € 0) met betrekking tot Primadomus.

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Gebouwen en terreinen	Inventaris bedrijfs- middelen	Bedrijfs- middelen in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€
3. Bedrijfsmiddelen				
Aanschafwaarde per 31 december 2018	3.123.455	663.621	5.336	3.792.412
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2018	1.404.610	546.765	0	1.951.375
Boekwaarde per 1 januari 2019	1.718.845	116.856	5.336	1.841.037
Van bedrijfsmiddelen in ontwikkeling naar inventaris bedrijfsmiddelen	0	5.336	-5.336	0
Bij: investeringen 2019	0	131.246	0	131.246
Af: desinvestering 2019	0	-111.168	0	-111.168
	1.718.845	142.270	0	1.861.115
Afschrijvingen	63.588	40.807	0	104.395
Af: desinvestering 2019	0	-77.578	0	-77.578
Boekwaarde per 31 december 2019	1.655.257	179.041	0	1.834.298
Aanschafwaarde per 31 december 2019	3.123.455	689.036	0	3.812.491
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	1.468.198	509.994	0	1.978.192
Boekwaarde per 31 december 2019	1.655.257	179.041	0	1.834.298

De materiële vaste activa bedrijfsmiddelen - gebouwen en terreinen - bestaat onder andere uit de boekwaarde van de kantoren in Almere en Primadomus en daarnaast uit een aantal panden waarin vrijwilligers en medewerkers vanuit het European Solidarity Corps tijdelijk gehuisvest worden in de periode dat er werkzaamheden voor AAP verricht worden.

De materiële vaste activa bedrijfsmiddelen - inventaris - bestaat onder andere uit de boekwaarde van bestaande zonnepanelen in Primadomus als de in 2019 nieuw aangeschafte zonnepanelen (zie hieronder).

In de post totaal bedrijfsmiddelen is per ultimo 2019 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 961.471 (in 2018 € 897.731) met betrekking tot Primadomus.

De investeringen (€ 255.430) in 2019 betreffen zonnepanelen in Primadomus, hierop is een investeringssubsidie (€ 118.848) in mindering gebracht, waardoor € 136.582 is geactiveerd.

De desinvesteringen (€ 111.168) in 2019 betreffen onder andere het buiten gebruik stellen van nog niet volledig afgeschreven batterijen van zonnepanelen in Primadomus (€ 49.156) en de telefooncentrale in Almere (€ 22.689).

	Gebouwen en terreinen	Inventaris doelstelling	Terrein in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€
4. Direct in gebruik voor de doelstelling				
Aanschafwaarde per 31 december 2018	21.912.877	470.674	0	22.383.551
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2018	12.189.910	455.872	0	12.645.782
Boekwaarde per 1 januari 2019	9.722.967	14.802	0	9.737.769
Terrein in ontwikkeling	0	0	14.709	14.709
Bij: investeringen 2019	0	25.168	0	25.168
Af: desinvesteringen 2019	0	-102.902	0	-102.902
	9.722.967	-62.932	14.709	9.674.744
Afschrijvingen	589.063	15.707	0	604.770
Af: desinvesteringen 2019	0	-102.902	0	-102.902
Boekwaarde per 31 december 2019	9.133.904	24.263	14.709	9.172.876
Aanschafwaarde per 31 december 2019	21.912.877	392.940	14.709	22.320.526
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2019	12.778.973	368.677	0	13.147.649
Boekwaarde per 31 december 2019	9.133.904	24.263	14.709	9.172.876

De materiële vaste activa doelstelling - gebouwen en terreinen - bestaat uit de boekwaarde van alle gebouwen en faciliteiten voor de dieren in Almere en Primadomus, zoals onder andere de quarantaine, primatenhal, chimpanseecomplex en verblijven voor leeuwen en tijgers.

De materiële vaste activa doelstelling - inventaris - bevat onder andere de boekwaarde van de hieronder vermelde dry cooler en een afzuigventilatiekast.

In de post totaal doelstelling is per ultimo 2019 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 4.087.170 (in 2018 € 4.334.846) met betrekking tot activa direct in gebruik voor de doelstelling Primadomus.

Het terrein in ontwikkeling (€ 14.709) betreft een investering in hekwerk voor de Apeneilanden. Dit wordt gefinancierd vanuit het bestemmingsfonds Air Miles.

De investering in 2019 (€25.168) betreft een dry cooler in de Primatenhal om de omgevingslucht te koelen.

De desinvesteringen in 2019 in Almere (€ 47.113) betreffen het buiten gebruik stellen van onder andere volledig afgeschreven portofoons en audio apparatuur en in Primadomus (€ 55.788) twee volledig afgeschreven auto's en overige inventaris.

5. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Onder financiële vaste activa worden zowel aandelen als obligaties verstaan die beiden een andere waarderingswijze kennen. De aandelen en obligaties worden aangehouden ter belegging, conform het vermogens- en liquiditeitsbeleid van AAP (zie pagina 38 jaarverslag).

	2019	2018
	€	€
Totaal financiële vaste activa (aandelen en obligaties) per 31 december	186.831	182.277
6. Aandelen		
Boekwaarde per 1 januari	33.861	37.258
Bij: aankopen / verwervingen	2.520	246
Af: verkopen	-2.294	-3.206
Gerealiseerde resultaat	299	-237
Ongerealiseerde resultaat	3.672	-200
Boekwaarde aandelen per 31 december	38.057	33.861

De aandelen staan ter vrije beschikking van AAP. Onder aankopen is verantwoord een herinvestering van ontvangen dividend en onder verkopen is verantwoord het omzetten van een fonds naar Nederlandse aandelen.

	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	148.416	179.519
Mutatie naar aanleiding van waardering op basis van geamortiseerde kostprijs	0	-31.447
Waarde obligatie op basis van geamortiseerde kostprijs 1 januari	148.416	148.073
bij: effectieve rente	5.983	5.969
af: couponrente	-5.625	-5.625
Ongerealiseerde resultaat	0	0
Boekwaarde obligaties per 31 december	148.774	148.416

De marktwaaarde van de obligaties per ultimo december 2019 is € 172.470 (in 2018 € 175.261).

8. VOORRADEN

De voorraden bestaan uit AAP-gerelateerde artikelen als: sleutelhangers, pluche apen, bedels, boeken en T-shirts. Deze artikelen worden hoofdzakelijk verkocht tijdens de jaarlijkse donatedagen of gebruikt als relatiegeschenk.

9. VORDERINGEN

	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	€	€
Te ontvangen baten uit fondsenwerving	1.727.758	636.998
Egalisatiereserve OCW	94.625	330.663
Te ontvangen bijdrage Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Overlopende activa	189.989	180.176
Rente	7.946	8.541
Overige vorderingen	8.234	88.191
	2.528.553	1.744.569

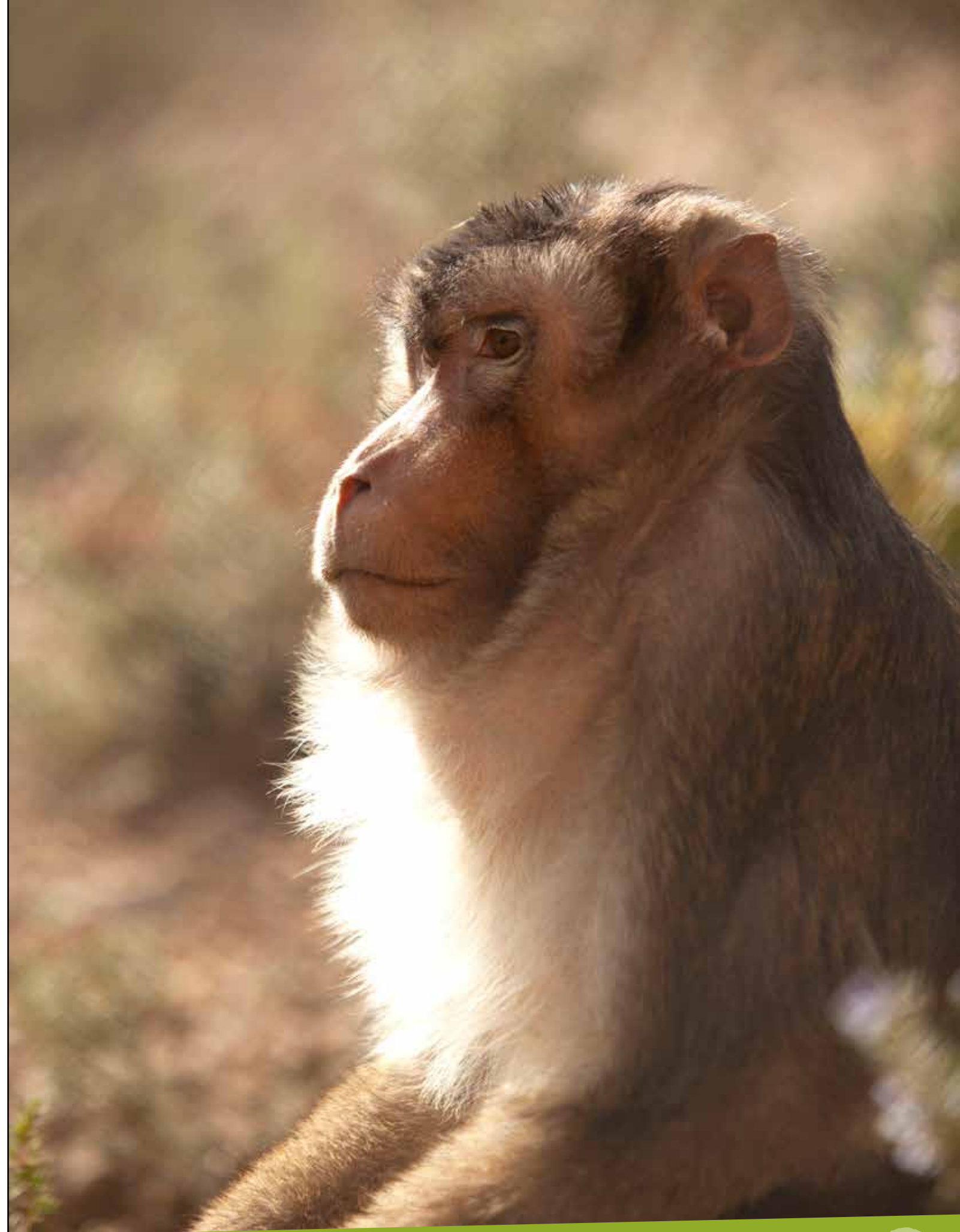
De egalisatiereserve OCW bestaat uit een te vorderen bedrag met betrekking tot een afgesloten contract over de opvang en verzorging van proefdieren. Op basis van een convenant, d.d. 3 juni 2003, afgesloten met het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap namens de Staat der Nederlanden, wordt gedurende 30 jaar een vast jaarlijks bedrag aan subsidie ontvangen voor de opvang van chimpansees welke proefdier zijn geweest. De ontvangen subsidie minus de bestedingen ten behoeve van de opvang van de chimpansees wordt in de egalisatiereserve OCW verantwoord uit hoofde van vorderingen in verband met de verzorging van deze dieren in toekomstige jaren. Jaarlijks worden de werkelijke uitgaven getoetst aan de toegezegde subsidie, het saldo wordt verwerkt via de egalisatiereserve OCW.

De post te ontvangen baten uit fondsenwerving bestaat uit te ontvangen legaten en nalatenschappen voor een bedrag van € 1.684.215 (in 2018 € 608.533). Hiervan is onbekend of de looptijd korter of langer dan 1 jaar is.

Onder de post overlopende activa zijn de volgende posten opgenomen:

	€
• vooruitbetaalde kosten	53.150
• debiteuren	7.746
• te ontvangen bedragen	124.723
• depot / borg	4.370
	189.989

Onder de te ontvangen bedragen is opgenomen een bedrag van € 118.848 voor de subsidie zonnepanelen in Primadomus. De looptijd van de overlopende activa, rente en overige vorderingen zijn korter dan 1 jaar.

10. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn weggezet op direct opvraagbare spaarrekeningen en zakelijke betaalrekeningen bij diverse bankinstellingen. Onder de liquide middelen is een bankgarantie Spanje van € 50.000,= verantwoord. AAP heeft niet de vrije beschikking over dit bedrag.

PASSIVA

11. RESERVES EN FONDSEN

Reserves	2019	2018
	€	€
12. Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	11.001.192	11.514.356
Mutatie boekjaar	1.182.458	-513.164
Saldo per 31 december	12.183.650	11.001.192

AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De Goede Doelen Nederland-norm voor de continuïteitsreserve bedraagt 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. AAP kiest ervoor alle lasten van de organisatie toe te wijzen aan de werkorganisatie. Dit gezien het substantieel uitvoerende en arbeidsintensieve karakter van de activiteiten van AAP en de daarmee gepaard gaande langlopende verplichtingen ten aanzien van de zorg van de dieren (inclusief minimale instandhouding van daarvoor benodigde faciliteiten waaronder gebouwen en terreinen) en/of dienstverbanden. Door de toevoeging aan de continuïteitsreserve in 2019 is de ratio gestegen van 1,33 (2018) naar 1,49. Deze ratio in 2019 is bepaald als continuïteitsreserve van € 12.183.650 ten opzichte van de lasten van de werkorganisatie van € 8.162.997.

	2019	2018
	€	€
13. Reserve financiering activa doelstelling		
Saldo per 1 januari	9.722.967	10.239.358
Mutatie boekjaar	-589.063	-516.391
Boekwaarde per 31 december	9.133.904	9.722.967

De reserve financiering activa doelstelling is een reserve ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de doelstelling per ultimo 2019 en is voor het eerst gevormd in 2009. Dit vermogen is vastgelegd in gebouwen voor de doelstelling.

	2019	2018
	€	€
14. Reserve financiering activa bedrijfsmiddelen		
Saldo per 1 januari	1.077.423	0
Mutatie boekjaar	-57.458	1.077.423
Saldo per 31 december	1.019.965	1.077.423

De reserve financiering activa bedrijfsmiddelen is een reserve ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de bedrijfsmiddelen per ultimo 2019 en is voor het eerst gevormd in 2018. Dit vermogen is vastgelegd in gebouwen voor de bedrijfsmiddelen.

	Toekomst- bestendigheid AAP	Herstel arbeidsvoor- waarden	Almere	Primadomus	Totaal
	€	€	€	€	€
15. Bestemmingsreserve - overige					
Saldo per 1 januari 2019	181.158	130.000	155.000	549.000	1.015.158
Toevoeging	500.000	0	300.000	0	800.000
Onttrekking	-136.158	-130.000	0	-219.000	-485.158
Saldo per 31 december 2019	545.000	0	455.000	330.000	1.330.000

Verbeteren toekomstbestendigheid AAP

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd om de toekomstbestendigheid van AAP te vergroten. Een onderdeel binnen deze reserve is het Animal Welfare Assessment waarvoor € 45.000 is bestemd. In 2019 is er € 500.000 toegevoegd om de **toekomstbestendigheid** op het gebied van **internationalisering, verduurzaming en toegankelijkheid te verbeteren**. AAP werkt aan plannen om onze impact in andere Europese landen te vergroten, de organisatie te verduurzamen en de toegankelijkheid van de organisatie te vergroten. Zodra planvorming is uitgewerkt wordt de reserve aan deze (sub)doelen toegewezen.

Herstel arbeidsvoorwaarden

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd om, conform de arbeidsvoorwaarden zoals bescheven in het beloningsbeleid (zie pag. 19), een eindejaarsuitkering uit te kunnen betalen in 2019 aan het personeel in Almere.

Almere

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van toekomstige aanpassingen aan de gebouwen en aanschaf van inventaris in Almere.

Primadomus

Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de opvang, verzorging en herplaatsing van groepen dieren in de vestiging Primadomus heeft het bestuur een reserve gevormd voor toekomstige aanpassingen in gebouwen alsmede aanschaf van inventaris.

	Air Miles- campagne	Nalaten- schappen	Totaal
	€	€	€
16. Bestemmingsfondsen			
Saldo per 1 januari 2019	180.000	0	180.000
Toevoeging	0	42.500	42.500
Ontrekking	0	0	0
Saldo per 31 december 2019	180.000	42.500	222.500

Bestemmingsfondsen Air Miles-campagne

Een bestemmingsfonds is gevormd met gelden die afkomstig zijn van een Air Miles-campagne, waarbij donateurs hun bijna verlopen Air Miles-punten konden schenken aan AAP. Deze inkomsten zijn bestemd voor de Apeneilanden, het Chimpanseecomplex en Big Cats.

Bij de materiële vaste activa onder terrein in ontwikkeling zijn de eerste investeringen (€ 14.709) gedaan voor hekwerk op de Apeneilanden.

Bestemmingsfondsen nalatenschappen

Eind 2019 heeft AAP een legaat geaccepteerd inzake een nalatenschap waarbij de te ontvangen gelden op verzoek van de donateur alleen besteed mogen worden aan de verzorging van de dieren bij AAP.

	Voorziening jubileum	Voorziening nalaten- schappen	Totaal
	€	€	€
17. Voorzieningen			
Saldo per 1 januari 2019	48.333	0	48.333
Dotatie	19.231	60.000	79.231
	67.564	60.000	127.564
Onttrekking	-14.514	0	-14.514
Vrijval	-7.440	0	-7.440
Saldo per 31 december 2019	45.610	60.000	105.610

Voorziening Jubileum

Van deze voorziening jubileumuitkering is een bedrag van € 41.001,03 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening Nalatenschappen

Een voorziening is gevormd inzake een nalatenschap waarin AAP als enige erfgenaam is opgenomen maar waarvan de kinderen van de donateur hun legitieme deel nog kunnen opeisen tot 20 maart 2023.

18. KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

19. OVERLOPENDE PASSIVA

	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	€	€
Bijdrage Nationale Postcode Loterij – project Born to be Wild	692.253	906.290
Vooruit ontvangen bedragen	57.257	109.880
Borg huizen en Blauwe Kantoor	9.300	8.170
	758.810	1.024.340
	2019	2018
	€	€
Verloopstaat project Born to be Wild		
Saldo per 1 januari	906.290	1.144.224
Kosten gemaakt voor:		
• beschermen: voorkomen stropen berberapen en opvang berberapen	-153.940	-120.061
• verankeren: handhaven en monitoren	-41.177	-47.300
• verduurzamen: borging en bescherming leefgebied berberapen	-1.596	-23.371
• projectcoördinatie	-15.168	-15.095
• communicatie	-2.156	-32.107
Saldo per 31 december	692.253	906.290

De vooruit ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op het afgesloten contract met de Radboud Universiteit Nijmegen met betrekking tot de opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren.

20. OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	31 dec. 2019	31 dec. 2018
	€	€
Vakantiegeld en vakantiedagen	243.451	251.152
Nog te betalen kosten	40.249	34.055
Pensioenpremie	0	1.544
Overige	56.888	50.055
	340.588	336.806

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen**Rechten****Nalatenschappen**

Op basis van de nieuwe RJ650 dienen nalatenschappen met vruchtgebruik in bepaalde gevallen gewaardeerd te worden. Om dit te kunnen bepalen heeft Goede Dolen Nederland een handreiking gepubliceerd. Uit het toepassen van deze handreiking op de 8 aan AAP toegekende nalatenschappen waarbij sprake is van vruchtgebruik, is gebleken dat deze niet gewaardeerd hoeven te worden.

Pacht

In 2012 is met Staatsbosbeheer een pachtovereenkomst gesloten voor € 36.300 per jaar voor een periode van 30 jaar. Na een periode van 10 jaar kan de canon worden aangepast.

Opvang proefdieren

AAP heeft in opdracht van de Staat der Nederlanden de huisvesting en verzorging op zich genomen van 28 chimpansees welke proefdier zijn geweest in het Biomedical Primate Research Centre te Rijswijk. Het aantal te verzorgen dieren per ultimo 2019 is 23. In het Convenant zijn de overdracht, huisvesting, verzorging en behandeling van de chimpansees van het BPRC vastgelegd. Het Convenant is op 3 juni 2003 namens de Staat der Nederlanden ondertekend door de Minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De verwachting is dat de verzorging van deze chimpansees tot circa 2036 duurt. AAP verkrijgt van het ministerie van OCW hiervoor gedurende 30 jaar een vergoeding. Het complex is in 2006 in gebruik genomen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Ultimo boekjaar zijn de contractuele verplichtingen als volgt te specificeren:

Te betalen:	
Binnen één jaar	450.909
Tussen één en vijf jaar	588.610
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	€ 1.039.519

De vijf contracten die de grootste financiële impact hebben zijn: energiecontract, schoonmaakcontract, contract met betrekking tot afvoer afval, databasecontract en een samenwerkingscontract op Europees niveau.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN**BATEN**

	Realisatie 2019	Begroot 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
21. Baten van particulieren			
Donaties en giften:	3.255.777	3.140.000	3.304.825
- Donaties	1.996.640	1.904.000	2.039.310
- Adopties particulier	552.041	610.000	499.870
- Mailingen/ acties	257.181	156.000	393.157
- Lijfrentescheking	367.958	450.000	332.277
- Baten uit acties derden	39.597	10.000	30.376
- Geormerkte donaties Almere	40.500	5.000	9.724
- Geormerkte donaties Primadomus	0	5.000	110
- Donaties particulieren Primadomus	1.860	0	0
Legaten / nalatenschappen	3.476.413	2.049.000	2.082.554
Overige baten van particulieren:	273.620	440.000	804.240
- Spaarproducten particulieren	273.620	440.000	804.240
	7.005.809	5.629.000	6.191.619
22. Baten van bedrijven			
Donaties en giften:	80.923	75.000	74.967
- Donaties	22.478	20.000	19.801
- Bedrijfsadopties	25.905	30.000	21.095
- Sponsoring in natura	32.033	25.000	25.787
- Geormerkte donaties Almere	507	0	7.484
- Mailingen/ acties	0	0	447
- Baten uit acties derden	0	0	354
- Incidentele sponsoring	0	0	0
Overige baten van bedrijven:	0	0	0
Spaarproducten bedrijven	0	0	0
	80.923	75.000	74.967
23. Baten van loterijorganisaties			
Nationale Postcode Loterij	716.541	1.000.000	737.934
	716.541	1.000.000	737.934
24. Baten van subsidies van overheden			
Ministerie van OCW, dekking exploitatiekosten	795.962	779.937	781.793
Europese subsidie	136.202	146.111	121.129
Gemeentelijke subsidie	0	50.000	0
	932.164	976.048	902.922
25. Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Baten van andere organisaties zonder winststreven	109.875	150.000	157.464
	109.875	150.000	157.464

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
26. Baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten			
Declaratie verzorgingskosten	125.330	67.441	124.448
Educatie lidmaatschappen	68	0	39.155
Verhuur Blauwe Kantoor/Viscontistraat/beheerderswoning	28.062	27.600	25.600
Omzet artikelen	4.737	25.000	1.521
Resultaat verkoop inventaris	-14.508	0	80
	143.688	120.041	190.804
27. Overige baten			
Teruggaaf energiebelasting	24.578	18.000	32.135
Bedrijfskortingen	12.984	9.605	51.059
Overige baten	10.938	11.940	12.386
	48.500	39.545	95.580
Som van de baten	9.037.501	7.989.634	8.351.291
LASTEN			
	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
28. Personeelskosten			
Salarissen	3.480.430	3.327.498	3.415.352
Sociale lasten	704.574	705.174	666.382
Pensioenlasten	277.023	293.377	284.371
Overige personeelskosten	417.649	525.520	418.421
	4.879.676	4.851.570	4.784.526
Loonkostensubsidies	-5.620	-4.800	-8.356
	4.874.057	4.846.770	4.776.170
Personeelsleden in aantallen			
Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	94	92	95
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	21	22	22
i/d-regeling	1	1	1
	116	115	118
Personeelsleden in fulltime equivalenten			
Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	70	68	71
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	19	19	18
i/d-regeling	1	1	1
	90	88	90

BEZOLDIGING DIRECTEUR-BESTUURDER

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2019. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt AAP de Regeling Beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en Raden van Toezicht (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij AAP leidde tot een BSD-score van 475 punten met een maximaal jaarinkomen van € 138.020 (1 fte voor 12 maanden). De beloning van de directeur-bestuurder van € 91.892 (0,80 fte voor 12 maanden) blijft ruim binnen het geldende maximum van € 110.416 (0,80 fte voor 12 maanden).

Bezoldiging bestuur

Naam	David van Gennep
Functie	Directeur-bestuurder

Dienstverband

Aard (looptijd)	onbepaald
Uren	standaard contractduur is 40 uur per week
Parttime percentage	80% = 32 uur per week
Periode	1 januari - 31 december

Bezoldiging (€)

Jaarinkomen	
bruto loon/salaris	67.107
vakantiegeld	5.369
eindejaarsuitkering	5.590
jubileumuitkering	0
variabel jaarinkomen	0
	78.066
Belastbare vergoedingen/bijtellings	0
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	13.826
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
Totaal 2019	91.892

Totaal 2018	90.199
-------------	--------

KENGETALLEN

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Besteed aan doelstelling	6.861.441 = 84,1%	7.285.489 = 82,2%	6.810.612 = 82,3%
Som der lasten	8.162.997	8.860.902	8.274.659
Besteed aan doelstelling	6.861.441 = 75,9%	7.285.489 = 91,2%	6.810.612 = 81,6%
Som der baten	9.037.501	7.989.634	8.351.291
Wervingskosten	952.397 = 10,8%	1.186.932 = 15,2%	1.094.358 = 13,6%
Geworven baten	8.845.312	7.830.048	8.064.907
Kosten beheer en administratie	349.160 = 4,3%	388.481 = 4,4%	369.689 = 4,5%
Som der lasten	8.162.997	8.860.902	8.274.659

De totale besteding aan de doelstelling is 424k lager dan begroot, maar vrijwel gelijk aan die van 2018. Doordat de som der lasten 698k lager is dan begroot en 100k lager dan in 2018 is het kengetal besteed aan de doelstelling in verhouding tot de som van de lasten hoger zowel ten opzichte van de begroting als ten opzichte van vorig jaar.

De som der baten en de geworven baten zijn beide ruim 1.000k hoger dan begroot. Dit komt met name doordat de baten van particulieren vanuit nalatenschappen 1.400k hoger zijn dan begroot. Hierdoor zijn de kengetallen besteed aan doelstelling ten opzichte van de som der baten en de werkvingskosten ten opzichte van de geworven baten lager dan begroot.

RESULTAAT SPAAR- EN BELEGGINGSVORMEN

	2019	2018	2017	2016	2015
	€	€	€	€	€
Beleggingen					
Dividend	6.362	6.570	6.448	6.232	10.235
Gerealiseerd koersresultaat	299	-237	0	0	-866
Ongerealiseerd koersresultaat	3.672	-200	-6.902	175	-312
Bruto beleggingsresultaat	10.333	6.133	-454	6.407	9.057
Kosten beleggingen	651	449	2.139	4.684	3.731
Netto beleggingsresultaat	9.682	5.684	-2.593	1.723	5.326
Rendement beleggingen					
Gemiddeld rendement per jaar	5,25%	2,85%	-1,26%	0,88%	2,20%
Netto resultaat liquide middelen					
Spaarrekeningen en deposito's	8.086	8.599	8.253	20.383	43.959

Gemiddelde rendement beleggingen 2015-2019 in % 1,98%
 Gemiddelde rendement beleggingen 2015-2019 in € 3.964
 Gemiddeld netto resultaat liquide middelen 2015-2019 in € 17.856

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING 2019

DOELSTELLING

Opvang, verzorging en herplaatsing

	Almere	Primadomus	Wetgeving en beleid
LASTEN	€	€	€
Publiciteit en communicatie	9.268	6.629	510.894
Personeelskosten	2.286.408	1.339.370	441.310
Opvang en rehabilitatie	443.474	222.217	0
Huisvestingskosten	248.932	200.971	48.048
Kantoor- en algemene kosten	192.980	138.520	37.248
Kosten Raad van Toezicht	0	0	0
Afschrijving en rente	422.052	300.580	12.538
Totaal	3.603.115	2.208.287	1.050.038

Wervings- kosten	Beheer en administratie	Realisatie 2019	Begroot 2019	Realisatie 2018
€	€	€	€	€
315.693	0	842.483	1.356.913	1.064.571
521.167	285.801	4.874.057	4.846.770	4.776.170
0	0	665.691	650.212	585.864
56.742	31.117	585.809	576.828	606.693
43.988	23.631	436.367	648.373	476.671
0	492	492	3.000	987
14.807	8.120	758.098	778.808	763.702
952.397	349.160	8.162.997	8.860.902	8.274.659

Toelichting op kostenverdeling

De kosten van de werkorganisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van contractueel gebonden medewerkers. AAP kiest ervoor deze verdeelsleutel, daar waar kosten niet direct kunnen worden toegewezen, consistent toe te passen op de toerekening van alle kosten.

VERSCHILLENANALYSE

Toelichting op de balanspositie 2019 versus 2018

Ten opzichte van vorig jaar is de balanspositie gestegen. Aan de activazijde is er een afname van de materiële vaste activa door jaarlijkse afschrijvingen en een toename van de vorderingen en liquide middelen. De vorderingen zijn toegenomen door het toegenomen saldo van nog te ontvangen nalatenschappen. De liquide middelen zijn gestegen door meer ontvangsten dan betalingen in 2019.

Aan de passivazijde wordt de stijging veroorzaakt door toegenomen reserves vanwege het positieve resultaat over 2019. De overlopende passiva zijn afgenomen met name vanwege het project Born to be Wild.

Toelichting op realisatie 2019 ten opzichte van de begroting 2019

Het resultaat 2019 is beter dan begroot. Dit komt enerzijds door hogere baten (€ 1.060.968) dan begroot en anderzijds door lagere lasten (€ 697.905) dan begroot. De baten zijn voornamelijk hoger door hogere particuliere baten afkomstig uit nalatenschappen (€ 1.427.413) gecombineerd met lagere baten vanuit vrijval van het project Born to be Wild (€ 285.959). De opbrengsten uit nalatenschappen zijn moeilijk te begroten. AAP hanteert hierbij een berekeningsmethodiek die gebaseerd is op het 7-jaars gemiddelde van de gerealiseerde nalatenschappen. De lasten zijn lager door onder andere een combinatie van lagere kosten voor het project Born to be Wild (€ 340.068), lagere algemene kosten (€ 171.542), fondswervende kosten (€ 117.563) en kantoorkosten (€ 42.971).

Toelichting op realisatie 2019 ten opzichte van realisatie 2018

In 2019 zijn de baten in totaliteit hoger dan in 2018 (€ 721.593). Met name de baten van particulieren zijn in 2019 hoger door baten afkomstig uit nalatenschappen (€ 1.393.859), terwijl er in 2018 meer incidentele baten Air Miles zijn geweest.

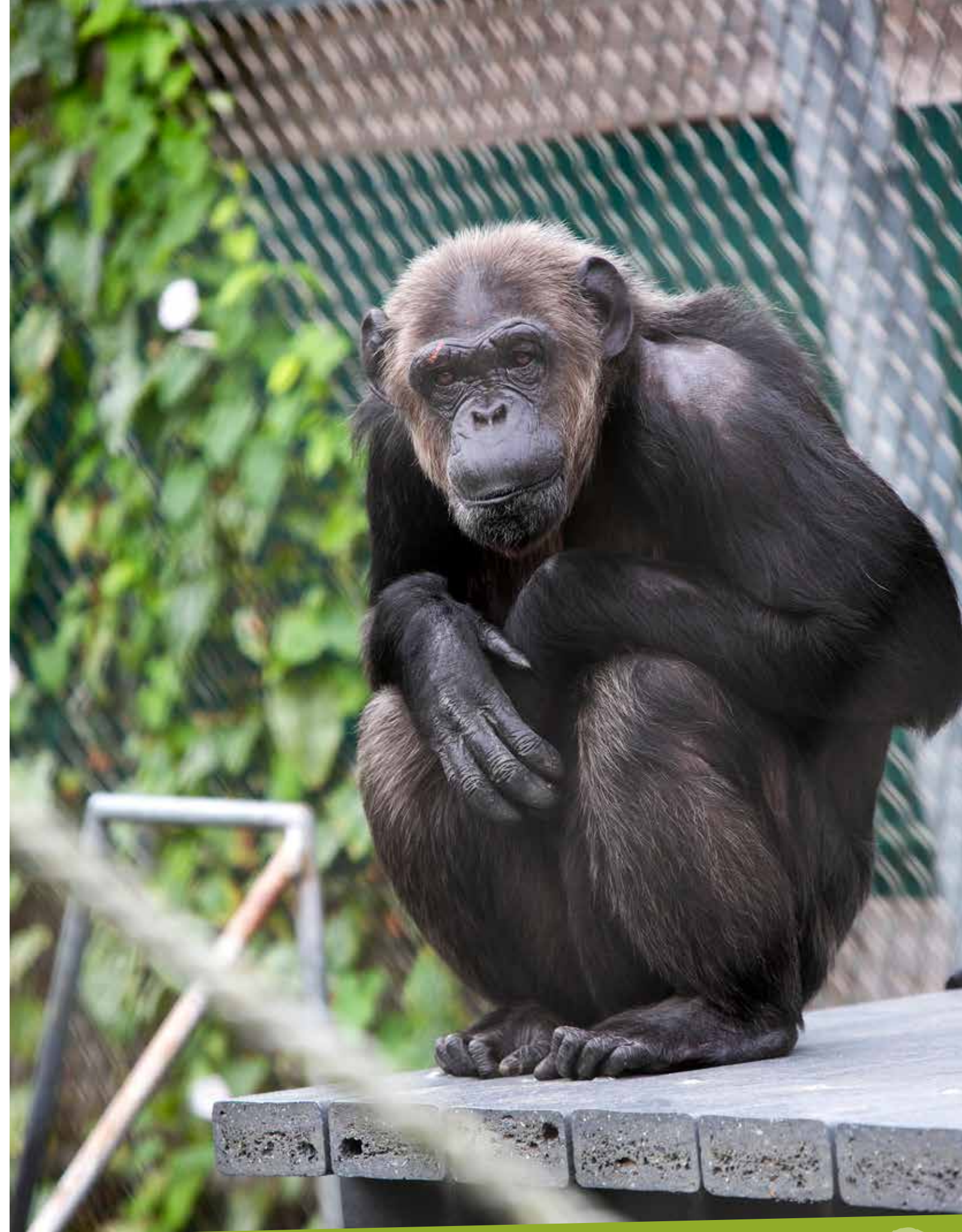
De som van de lasten is in 2019 in totaliteit lager dan in 2018 (€ 111.662), met name de fondswervende kosten, algemene kosten en huisvestingskosten zijn lager.

Toelichting op het kasstroomoverzicht 2019

De kasstroom uit operationele activiteiten in 2019 ten opzichte van 2018 is lager doordat er met name nalatenschappen nog te ontvangen zijn en pas na 2019 een kasstroom zullen opleveren. Verder zijn de betalingen aan leveranciers lager dan begroot en ook lager dan in 2018. De kasstroom uit investeringsactiviteiten bestaat uit een investering in zonnepanelen in Primadomus. In 2019 is er een positieve kasstroom, wat betekent dat er meer geld binnengekomen is dan dat er is uitgegaan. De netto kasstroom is positief door met name baten van particulieren. Samenvattend heeft dit een stijgend saldo van de liquide middelen ten opzichte van 2018 tot gevolg.

Almere, 30 maart 2020

*Directeur-bestuurder,
David van Gennep*

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING INZAKE DE WINSTBESTEMMING

Een eventueel overschot aan het einde van het boekjaar zal in de volgende jaren worden aangewend binnen de doelstelling van de stichting. Een voorstel hiertoe wordt gedaan door het bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Het positieve resultaat wordt aangewend ter aanvulling van de bestemmingsreserve verbeteren toekomstbestendigheid AAP en bestemmingsreserve Almere. Daarnaast is een nieuw bestemmingsfonds nalatenschappen gevormd. Verder vinden er onttrekkingen plaats van bestemmingsreserve financiering activa doelstelling en bedrijfsmiddelen en Primadomus. Aan de bestemmingreserve herstel arbeidsvoorwaarden is zodanig onttrokken dat deze op nul staat. De mutaties op de diverse reserves en fondsen worden verrekend met de continuïteitsreserve (zie pagina 59 en verder in het jaarverslag).

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De maatregelen die genomen zijn in de strijd tegen het coronavirus hebben impact op de gehele Nederlandse en Spaanse samenleving. Ook Stichting AAP wordt hiermee geconfronteerd. De maatregelen hebben mogelijk een negatief effect op het begrote resultaat over het boekjaar 2020. De omvang van het effect is echter vooralsnog niet in te schatten. Het eigen vermogen en de liquiditeitspositie zijn voldoende gezond om dit te kunnen opvangen, waardoor de gevolgen geen impact op de jaarrekening 2019 en de continuïteit van Stichting AAP hebben.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting AAP, Opvang voor Uitheemse Dieren te Almere.

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting AAP, Opvang voor Uitheemse Dieren (hierna: Stichting AAP) te Almere gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting AAP per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting AAP zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord raad van toezicht;
- het bestuursverslag;
- de verantwoording raad van toezicht;
- de overige gegevens;
- de exploitatiebegroting 2020.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid

in geschifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 30 maart 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.M. Huijbregts RA

EXPLOITATIEBEGROTING 2020

(op basis van richtlijn RJ650)

	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€
BATEN		
Baten van particulieren	5.845.000	7.005.809
Baten van bedrijven	75.000	80.923
Baten van loterijorganisaties	704.000	716.541
Baten van subsidies van overheden	945.333	932.164
Baten van andere organisaties zonder winststreven	187.500	109.875
Som van geworven baten	7.756.833	8.845.312
Baten als tegenprestatie voor levering producten en/of diensten	132.421	143.688
Overige baten	43.400	48.500
Som van baten	7.932.654	9.037.501
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Almere	3.749.743	3.603.115
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	2.364.161	2.208.287
Wetgeving en beleid	1.055.778	1.050.038
	7.169.682	6.861.441
Wervingskosten	1.149.229	952.397
Kosten beheer en administratie	368.044	349.160
Som der lasten	8.686.955	8.162.997
Saldo vóór financiële baten en lasten	-754.301	874.504
Saldo financiële baten en lasten	5.625	18.776
Resultaat	-748.676	893.279

KENGETALLEN

	Begroting	Realisatie
	2020	2019
Besteed aan doelstelling	<u>7.169.682 = 82,5%</u>	<u>6.861.441 = 84,1%</u>
Som der lasten	8.686.955	8.162.997
 Besteed aan doelstelling	 <u>7.169.682 = 90,4%</u>	 <u>6.861.441 = 75,9%</u>
Som der baten	7.932.654	9.037.501
 Wervingskosten	 <u>1.149.229 = 14,8%</u>	 <u>952.397 = 10,8%</u>
Geworven baten	7.756.833	8.845.312
 Kosten beheer en administratie	 <u>368.044 = 4,2%</u>	 <u>349.160 = 4,3%</u>
Som der lasten	8.686.955	8.162.997

In 2020 is voor een bedrag van € 185.400 aan investeringen voorzien met name in gebouwen voor de doelstelling.

In 2019 is een hoger bedrag aan nalatenschappen ontvangen dan verwacht. Omdat deze opbrengsten moeilijk te begroten zijn hanteert AAP een berekeningsmethodiek voor nalatenschappen die gebaseerd is op het 7-jaars gemiddelde van de gerealiseerde nalatenschappen. Hierbij treedt er een vertragend effect op, omdat de gerealiseerde nalatenschappen van 2019 nog niet in het 7-jaars gemiddelde voor de begroting 2020 worden meegenomen. Daarom zijn de totale baten van particulieren in 2020 lager begroot dan de realisatie in het jaar 2019.

In het jaarverslag wordt onder 'Blik op de toekomst' nadere toelichting gegeven op de begroting 2020.

